

Budsjettnemnda for jordbruket
12.04.2000

Utredning nr. 1

Jordbrukets totalregnskap 1998 og 1999
Jordbrukets totalbudsjett 2000
Registrerte og normaliserte tall

Innholdsfortegnelse

1 INNLEDNING	4
1.1 RENTEUTVIKLINGEN.....	4
1.2 OMSETNINGSavgIFT PÅ KJØTT	4
1.3 GENERELT	4
2 REGISTRERTE OG BUDSJETERTE TALL FOR PERIODEN 1998 – 2000	6
2.1 UTVIKLINGEN FRA ÅR TIL ÅR I FØLGE BEREGNINGENE I 2000	7
2.1.1 <i>Oversikt</i>	7
2.1.2 <i>Forklaring til de største endringene fra 1998 til 1999</i>	8
2.1.3 <i>Forklaring til de største endringene fra 1999 til 2000</i>	9
2.2 BEREGNING AV TAP PÅ GRUNN AV MARKEDSOVERSKUDD I BEREGNINGSÅRENE.....	11
3 SAMMENLIGNING AV FORELØPIGE OG BUDSJETERTE TALL BEREGNET I 1999 MED REGISTRERTE OG FORELØPIGE TALL BEREGNET I 2000	15
3.1 ENDRET FØRINGSPRINSIPP FOR EGET ARBEID VED VEDLIKEHOLD	16
3.2 ÅRET 1998	16
3.3 ÅRET 1999	17
4 KOSTNADSUTVIKLINGEN I OMSETNINGSLEDDENE	20
4.1 ORGANISASJONENES TOTALE KOSTNADER.....	20
4.1.1 <i>Total aktivitet</i>	21
4.1.2 <i>Produktivitet</i>	22
4.2 TOTALE KOSTNADER FORDELT PÅ TILFØRSLER	24
4.3 VURDERINGER.....	25
4.4 KOSTNADSUTVIKLINGEN I JORDBRUKSAVTALESAMMENHENG,- DIFFERANSEBEREGNINGEN	26
5 REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT	28
5.1 TABELLER SOM GJELDER REGISTRERTE REGNSKAPER	29
5.2 FORBRUKSTABELLER	54
5.3 UTVIKLINGEN I ARBEIDSFORBRUKET	56
6 NORMALISERTE REGNSKAPER	57
6.1 INNLEDNING	57
6.2 GENERELT OM BAKGRUNN OG FRAMGANGSMÅTE FOR NORMALISERTE REGNSKAPER	57
6.3 GENERELT OM BEREGNINGSPRINSIPPENE.....	58
6.4 BEGRENSNINGER.....	58
6.5 NÆRMERE OM PRINSIPPENE SOM ER LAGT TIL GRUNN VED NORMALISERINGEN	59
6.5.1 <i>Planteproduksjonspostene</i>	59
6.5.2 <i>Normalisering av husdyrproduksjonspostene</i>	60
6.5.3 <i>Endringer i husdyrbestanden</i>	60
6.5.4 <i>Normalisering av kostnadspostene</i>	60
6.5.5 <i>Direkte tilskudd</i>	61
6.5.6 <i>Renter på lånt kapital</i>	61
6.6 RESULTATER AV BEREGNINGENE	61
6.6.1 <i>Sammendrag av normaliserte regnskaper</i>	61
6.7 RESULTATER AV BEREGNINGENE	63
6.7.1 <i>Sammendrag av normaliserte regnskaper</i>	63
6.7.2 <i>Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper</i>	65
6.8 SAMMENLIGNING AV FORELØPIGE OG BUDSJETERTE TALL I NORMALISERTE REGNSKAPER 1998 MED REGISTRERTE OG FORELØPIGE TALL I NORMALISERTE REGNSKAPER 1999	66
6.8.1 <i>Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene</i>	66
6.8.2 <i>Sammenligning for årene 1998 og 1999 mellom normaliserte regnskaper 1999 og normaliserte regnskaper 2000</i>	68
7 UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER	69

1 Innledning

1.1 Renteutviklingen

I beregningene er det forutsatt at rentenivået vil holde seg uendret gjennom år 2000. Etter at Budsjettnemnda har avsluttet arbeidet med beregningene, har det kommet signaler fra sentralbanksjefen som gjør at fagfolk i finansinstitusjoner holder det for mer sannsynlig med en renteoppgang. Av faktorer som kan motvirke dette, kan en nevne at det ligger an til et moderat lønnsoppgjør ut fra forhandlingene i privat sektor, og at den generelle prisutviklingen nå ser ut til å bli på om lag samme nivå som de siste årene.

Samme dag som Budsjettnemndas siste møte den 12.4. hevet Norges Bank renten med 0,25 prosentpoeng.

1.2 Omsetningsavgift på kjøtt

Etter at Budsjettnemnda har avsluttet arbeidet med beregningene, har en fått opplysninger om at styret i Norsk Kjøtt har vedtatt å søke Omsetningsrådet om at omsetningsavgiften på storfe- og svinekjøtt settes ned med 50 øre pr. kg i forhold til satsene som er forutsatt i beregningene, med virkning fra 1. juli og ut året. Utslaget av dette vil være i størrelsesorden 50 mill. kroner i økte inntekter i 2000. BFJ har ikke fått grunnlaget for søknaden og har ikke kunnet analysere og vurdere dette i sammenheng med andre forhold.

1.3 Generelt

Totalkalkylen for jordbruket 2000 omfatter:

- Revidert regnskap 1998
- Foreløpig regnskap 1999
- Budsjett 2000

I denne utredningen presenteres en oversikt over resultatene fra totalkalkylen 2000 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser forbruksutviklingen for kjøtt og egg og en tabell som viser det registrerte arbeidsforbruket. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og utgifter i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær- og avsetningsforhold. Dette er det viktig å være klar over når en tar for seg utviklingen i resultatmålene fra år til år i de registrerte regnskapstallene. Disse variasjonene er forsøkt eliminert ved beregningen av normaliserte regnskapstall. Normaliserte regnskaper er presentert i et eget kapittel.

Det er også med et eget kapittel om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene for melk, kjøtt og egg.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 1998 og 1999. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

2 Registrerte og budsjetterte tall for perioden 1998 – 2000

Tabell 2.1. Sammenligning av årene 1997-2000. Totalkalkylen. Mill kroner

	1997	1998	Diff 1998- 1997	1999	Diff 1999- 1998	2000	Diff 2000- 1999
Korn og oljefrø	2572	2524	-48	2571	47	2629	58
Poteter	499	507	8	476	-31	466	-10
Stråfôr m.v.	41	58	17	50	-8	52	2
Hagebruksprodukter	2403	2472	69	2557	85	2624	67
Andre frø til modning	57	42	-15	46	4	41	-5
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5572	5603	31	5701	98	5811	110
Melk	6340	6562	222	6231	-331	6380	149
Kjøtt	6887	7025	138	6934	-91	6473	-461
Egg	536	523	-13	548	25	524	-24
Ull	179	176	-3	167	-9	171	4
Pelsdyr	286	283	-3	176	-107	210	34
Salg av levende dyr	1	10	9	2	-8	3	1
Kaniner og bier	66	76	10	100	24	108	8
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14295	14656	361	14157	-499	13869	-288
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forb	19867	20259	392	19859	-400	19681	-178
Kjøreinntekter m.v.	313	312	-1	308	-4	311	3
Arbeidsinntekter ved invest.	196	240	44	219	-21	231	12
Sum andre inntekter	509	552	43	527	-25	541	14
Endringer i buskapsverdien	14	100	86	-147	-247	-92	55
Lagerendringer, fôrmidler			0		0		0
Sum lagerendringer buskap og fôrmidler	14	100	86	-147	-247	-92	55
Sum inntekter	20390	20911	521	20240	-671	20130	-110
Handelsgjødsel og kalk	1180	1145	-35	1151	6	997	-154
Innkjøpt kraftfôr	4619	4567	-52	4549	-18	4292	-257
Innkjøpte melkeprod. til fôr	70	73	3	66	-7	62	-4
Annet innkjøpt fôr	256	262	6	232	-30	220	-12
Såfrø og planter	541	571	30	613	42	604	-9
Andre kostnader	4299	4265	-34	4269	4	4571	302
Vedlikehold	1265	1208	-57	1179	-29	1164	-15
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12229	12091	-138	12058	-33	11911	-147
Kapitalslit	5191	5255	64	5299	44	5341	42
Sum kostnader	17420	17346	-74	17357	11	17252	-105
Rentekostnader. Lånt kapital	1154	1340	186	1606	266	1466	-140
Effekt av finansiering	566	532	-34	554	22	615	61
Direkte tilskudd	8548	9056	508	9002	-54	9261	259
Jordbrukets nettoprodukt	2970	3565	595	2883	-682	2878	-5
Vederlag til arbeid og kapital	11518	12622	1104	11885	-737	12139	254
Vederlag til arbeid og egenkapital	10931	11814	883	10833	-981	11288	455

2.1 Utviklingen fra år til år i følge beregningene i 2000

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Tall for utviklingen i normaliserte regnskaper kan avvike noe fra de registrerte.

2.1.1 Oversikt

Utviklingen som er kommentert i det følgende framgår i hovedsak av tabell 2.1 og tabellene i kapittel 5.1.

Det endelige regnskapet for 1998 viser en økning i vederlaget til arbeid og egenkapital på 883 mill kroner målt i forhold til 1997. Økningen utgjør 8,1 prosent.

Inntektene fra planteproduksjon økte med 31 mill kroner. Hagebruksproduktene gikk opp med 69 mill mens korn og oljefrø gikk ned med 48 mill. Nedgangen for korn skyldes mye høyere trekk for vann/kvalitet mens økningen på hagebruk skyldes høyere priser.

Inntektene fra husdyrproduksjon gikk opp med 361 mill kroner fra 1997 til 1998, en økning på 2,5 prosent. Økningen kom først og fremst fra melk der verdien av melk og tilskudd økte med 74 mill. kroner og inntekter fra kvotesalg økte med 142 mill. kroner. Storfekjøtt økte med 43 mill og gris økte med 169 mill kroner. På storfe gikk prisen noe ned, men på gris gikk både kvantum og pris opp. Kylling gikk ned med 39 mill, både kvantum og pris falt. Ellers var det også en økning i buskapsverdien på 86 mill kroner.

Totalt gikk inntektene eksklusive direkte tilskudd opp med 521 mill kroner fra 1997 til 1998.

Kostnader i alt, eksklusive renter på lånt kapital, gikk ned med 74 mill kroner. Kraftfôr og vedlikehold kostnader stod for mesteparten av nedgangen.

Rentekostnadene gikk opp med 186 mill kroner fra 1997 til 1998. Effekt av finansiering gikk ned med 34 mill kroner. Direkte tilskudd økte med hele 508 mill kroner. En del av dette var engangsutbetalinger.

Fra 1998 til 1999 er det en nedgang i vederlaget til arbeid og egenkapital på 981 mill. kroner. Nedgangen tilsvarer 8,3 prosent. Planteproduksjonsinntektene økte med 98 mill kroner. Hagebruksprodukter og korn og gav størst bidrag til denne inntektsveksten med henholdsvis 85 og 47 mill., mens poteter gikk ned med 31 mill. kroner.

Husdyrproduksjonene gav om lag 500 mill. kroner mindre i samlet inntekt i 1999 enn året før. Det var særlig melkeinntektene som gikk ned, der inntektene sank med 331 mill. kroner. Pelsdyr og kjøtt gikk ned med henholdsvis 107 og 91 mill kroner. Mens det i 1998 var en økning i buskapsverdi på 100 mill. kroner var det i 1999 en nedgang på 147, slik at forskjellen mellom årene blir 247 mill kroner.

Samlet sett gikk inntektene i jordbruket ned med 671 mill kroner.

Kostnadene totalt økte med 255 mill kroner fra 1998 til 1999. En har da tatt hensyn til at renter på lånt kapital gikk opp med 266 mill. kroner og at effekt av finansiering gikk opp med 22 mill. Kostnader til innkjøpt fôr og vedlikehold ble redusert, men kapitalslit, og såfrø og planter økte kostnadene.

Direkte tilskudd gikk ned med 54 mill. kroner fra 1998 til 1999. Viktige årsaker til dette er engangsutbetalingene i 1998 på 310 mill kroner.

Fra 1999 til 2000 er det beregnet en økning i vederlaget til arbeid og egenkapital på 455 mill. kroner eller 4,2 prosent. Produksjonsinntektene i alt er beregnet å skulle bli redusert med 110 mill. kroner. På kjøtt er det forventet at inntektene vil reduseres med 461 mill. kroner. Dette motvirkes delvis av at reduksjonen i buskapsverdi er forventet å bli 55 mill. kroner lavere i 2000 enn i 1999. På melk er det forventet en økning på 149 mill og på planteprodukter på 110 mill. kroner. I produksjonsinntektene på melk er salget av melkekvoter regnet inn.

En regner med at de totale kostnadene vil reduseres med 306 mill kroner. Herav utgjør reduserte kostnader til handelsgjødsel og kalk 154 mill. kroner og til innkjøpt fôr 273 mill. kroner. På den andre siden øker «andre kostnader» med 302 mill. kroner. Det er særlig prisen på fyringsolje og diesel som slår ut. Rentekostnaden er forventet å bli redusert med 140 mill. kroner mens effekt av finansiering er forventet å redusere kostnadene med 61 mill. i forhold til 1999. Kapitalslit øker med 42 mill kroner.

Direkte tilskudd er budsjettert med en økning på 259 mill kroner.

Nedenfor har en forsøkt å forklare de største endringene nærmere.

2.1.2 Forklaring til de største endringene fra 1998 til 1999

Melk

- Verdinedgang 331 mill kroner
- De beregnede inntektene fra salg og hjemmeforbruk av melk faller med 379 mill. kroner, hvorav grunntilskudd utgjør 51 mill. Det er bare en mindre reduksjon i melkekvantumet, i alt 26 mill liter. Multiplisert med kumelkprisen i 1998 tilsvarer dette 88 mill. kroner. Melkeprisen faller med i overkant av 13 øre pr. liter for kumelk. Geitmelkprisen faller mer, men dette skyldes i hovedsak en flytting av geitmelktillegg fra prisutjevningsordningen til grunntilskudd fra 1.7. 98. Prisetallet på kumelk multiplisert med kumelkkvantumet i 1999 representerer 219 mill kroner. Både i jordbruksoppgjøret i 1998 og 1999 ble avtaleprisene på melk økt. Regner en halvt utsalg av oppgjørene i 1998 og 1999 på de forutsatte avtaleårsendringene i pris og grunntilskudd, tilsvarer dette en økning på 92 mill kroner fra 1998 til 1999. I den samlede verdinegangen på 331 mill. kroner ligger det inne en økning i salget av melkekvoter på 40 mill. kroner fra 1998 til 1999.

Kjøtt

- Verdinedgang 91 mill kroner
- I forhold til 1998 er det en økning i kvantum på totalt 10,9 mill kg. Fjørfe kjøtt øker med 5,2 mill. kg, og de andre dyreslagene totalt med 5,8 mill. kg. Beregnet med gjennomsnittsprisen i 1998 representerer kvantumsøkningen på kjøtt utenom fjørfe en verdiøkning på 156 mill. kroner. Prisnedgangen fra 1999 til 2000 er i gjennomsnitt beregnet til 1,89 kroner pr. kg for annet kjøtt enn fjørfe. Multiplisert med kvantumet i 1999 utgjør dette en verdireduksjon på 418 mill. kroner. Nedgangen i pris kompenseres i noen grad av utbetalinger til produksjonsregulerende tiltak på 59 mill kroner i 1999 mot 0 i 1998. Fjørfe øker i verdi med 97 mill kroner fra 1998 til 1999, hovedsakelig på grunn av høyere kvantum. Økning i utbetaling av grunntilskudd og distriktstilskudd representerer en økning på 38 mill. kroner fra 1998 til 1999. I 1998 var det økning i avtaleprisene på alle kjøttslag. Regner en halv utslag av den forutsatte avtaleårsendringen på storfe, kalv, gris i 1998 og fullt utslag av endringen på sau (størstedelen slaktes om høsten) i 1999 utgjør de forutsatte avtaleprisøkningene 125 mill. kroner fra 1998 til 1999

Endringer i buskapsverdi

- Verdinedgang på 247 mill. kroner
- I 1998 var det en økning i buskapsverdi på 100 mill kroner mens buskapsverdien falt med 147 mill. kroner i 1999, slik at forskjellen mellom årene blir 247 mill. kroner. Det er i all hovedsak endringen i antall dyr det blir regnet utslag av. Det er særlig nedgangen i antall okser over 1 år som slår ut i 1999 med 105 mill. kroner ned, mens det var en liten økning i 1998. I tillegg faller antallet kyr (sum melkekyr og ammekyr) i 1999 tilsvarende 34 mill. kroner mens det i 1998 var en økning i antallet tilsvarende 29 mill. kroner. For gris økte antallet i 1998 tilsvarende 28 mill. kroner mens det falt tilsvarende 16 mill kroner i 1999

Rentekostnader

- Verdiøkning (høyere kostnader) på 266 mill kroner, om lag på linje med det BFJ budsjetterte med i 1999.

2.1.3 Forklaring til de største endringene fra 1999 til 2000*Melk*

- Verdiøkning 149 mill kroner
- De beregnede inntektene fra salg og hjemmeforbruk av melk faller med 172 mill kroner, hvorav grunntilskudd utgjør 31 mill. Redusert kvantum med 109 mill liter ku- og geitmelk er forklaringen på fallet, og økning i melkeprisen på i underkant av 14 øre pr. liter gjør at fallet ikke er større. 24 mill kroner mindre i utbetalt distriktstilskudd trekker også ned. Økning i inntekter fra salg av melkekvoter på 345 mill. kroner fra 1999 til 2000 gjør at melk totalt kommer ut med verdiøkningen på 149 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 39 (1999-2000) hvor det er gjort omdisponeringer på jordbruksavtalen til ekstraordinært kjøp av melkekvoter i 2000.

Kjøtt

- Verdinedgang 461 mill kroner
- I forhold til 1999 er det en nedgang i kvantum på totalt 2 mill kg. Dersom en ser bort fra fjørfekjøtt som øker med 4 mill. kg, er nedgangen for de andre dyreslagene totalt på 6 mill. kg. Beregnet med gjennomsnittsprisen i 1999 representerer kvantumsnedgangen på kjøtt utenom fjørfe en verdinedgang på 146 mill. kroner. Prisnedgangen fra 1999 til 2000 er i gjennomsnitt beregnet til 1,68 kroner pr. kg for annet kjøtt enn fjørfe. Multiplisert med kvantumet i 2000 utgjør dette en verdireduksjon på 371 mill. kroner. Den beregnede prisnedgangen fra 1999 til 2000 skyldes både den historiske utviklingen i engrossalget fra 1998 til 1999 med generelt lavere salg til tross for lavere engrospriser og at WTO-avtalens eksportbegrensninger slår vesentlig sterkere ut i 2000 enn i 1999, slik at en i mindre grad kan drive reguleringseksport. I tillegg til dette kommer at utbetalinger til produksjonsregulerende tiltak er anslått til å være 14 mill kroner lavere i 2000 enn i 1999. Fjørfe øker i verdi med 71 mill kroner fra 1999 til 2000, hovedsakelig på grunn av høyere kvantum. Endringene i målprisene på kjøtt i siste års jordbruksavtale (bare sau) var anslått å utgjøre en økning på 97 mill kroner på avtaleårsbasis, men ettersom størstedelen av sau/lam slaktes om høsten vil endringen i målpris ha mindre betydning for utviklingen fra 1999 til 2000.

Endringer i buskapsverdi

- Verdiøkning 55 mill. kroner
- Både i 1999 og i 2000 er det fall i buskapsverdi, henholdsvis på 147 og 92 mill. kroner, slik at forskjellen mellom årene blir 55 mill. kroner. Det er i all hovedsak endringen i antall dyr det blir regnet utslag av. Det er særlig nedgangen i antall okser som forventes å bli lavere i 2000 enn i 1999

Handelsgjødsel og kalk

- Verdinedgang 154 mill. kroner
- Nedgangen skyldes i all hovedsak lavere pris. Miljøavgiften på handelsgjødsel er fjernet med virkning fra 1.1.2000. Ved jordbruksoppgjøret i 1999 ble det anslått at dette ville ha en effekt på 165 mill. kroner

Innkjøpt kraftfôr

- Verdinedgang 257 mill. kroner
- Nedgangen skyldes nedgang både i kvantum og pris. Kvantumsnedgangen multiplisert med prisen i 1999 utgjør 124 mill. kroner mens prisnedgangen multiplisert med kvantumet i 2000 utgjør 154 mill. kroner. Samtidig er det en reduksjon i rabatter og bonus på 34 mill kroner som trekker i motsatt retning. Ved jordbruksoppgjøret i 1999 ble prisutjevningens beløpet og endring i tollsatser på proteinråvarer til kraftfôr fra 1.7.2000 forutsatt å gi et grunnlag for reduksjon i kraftfôrpris tilsvarende 80,8 mill kroner på avtaleårsbasis. Den betydelig større prisnedgangen fra 1999 til 2000 må i stor grad tilskrives andre kostnadsreduksjoner i kraftfôrsektoren.

Andre kostnader

- Verdiøkning 302 mill. kroner

- Økningen ligger i det alt vesentlige i prisøkning på fyringsolje til veksthus og kornløker (94 mill verdiøkning), diesel (106 mill. verdiøkning) og elektrisitet (47 mill verdiøkning). I stor grad skyldes kostnadsøkningene økte avgifter.

Rentekostnader

- Verdinedgang (lavere kostnader) på 140 mill kroner

2.2 Beregning av tap på grunn av markedsoverskudd i beregningsårene

Dersom en ser bort fra kostnader i omsetningsleddene, vil utbetalingspris til produsent stort sett være avhengig av hvilken pris en oppnår ved innenlandsk salg og hvilken pris en oppnår ved eventuell eksport. Avveiningen mellom høyere innenlands salg ved å redusere prisene innenlands i forhold til å ta ut en høyere pris innenlands og eksportere større mengder, vil i hovedsak skje ut fra verdensmarkedspriser og antatte priselastisiteter. Internasjonale avtaler som regulerer handel vil også kunne være avgjørende. Prissetting for å tilpasse innenlands salg vil kunne observeres på engrosprisinivå, evt. i forhold til målpris, mens effekten av eksport enten vil komme direkte på utbetalingspris til produsent eller via omsetningsavgiften dersom eksporten finansieres med omsetningsavgiftsmidler.

Prissettingen innenlands kan også skje med tanke på hvilke signaler det gir både til forbrukere og til produsenter. Overfor forbrukerne kan det for eksempel være ønskelig å holde prisene nede for å bygge opp et marked. Overfor produsentene kan det være ønskelig å holde prisene nede for ikke å stimulere for kraftig til produksjonsøkning.

På fjørfesektoren har en i senere tid hatt prissvikt i forhold til målpris uten at en har kunnet observere noe markedsoverskudd.

Det har av ulike årsaker vært en overproduksjon av husdyrprodukter de siste årene som har ført til reduserte utbetalingspriser for produsentene. Import vil ha samme effekt på markedsbalansen, og dermed også på utbetalingsprisene.

Tabellen under viser størrelsen på pristrekket de enkelte årene fordelt på de ulike produktene og med fordeling på hvordan det totale trekket er framkommet. Det er også vist hvor mye det beregnede brutto pristapet på grunn av markedsoverskuddet har utgjort de siste årene. Beregningen av pristrekket er noe endret for egg og fjørfekjøtt i forhold til i fjor. Rabatten, som gis i forhold til målpris for egg og fjørfekjøtt, regnes nå fullt ut som prisavvik i forhold til målpris. Tidligere ble halvparten av rabatten regnet som prisavvik. Pristrekket er dermed i prinsippet noe høyere enn tidligere.

Tabell 2.2 Pristrekk pga markedsoverskudd, kroner pr kg. Totalbeløp i mill kroner. 1998

	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfe- kjøtt ¹
Økt² omsetningsavgift (hel sats i parentes)	0,74 (1,24)	0,68 (1,18)	0,84 (1,34)	(1,26)	(0,60)	(0,40)
Svikt i engrospris	0,34	0,34	-0,32	0,32	0,99	5,76
Trukket grunntilskudd	0,04		0,04			
Sum trekk	1,12	1,02	0,56	0,32	0,99	5,76
Mill kg, salgsprod.	89,8	0,8	23,0	105,5	47,3	24,9
Brutto pristap pga markedsoverskudd, mill. kr	100,6	0,8	12,9	33,8	46,8	143,4

¹ Korrigeret for ekstraordinært stort prisnedslag på frossen kylling, beregnet til 0,99 kr/kg

² Ikke økning i forhold til forrige periode, men i forhold til markedsbalanse

Tabell 2.3 Pristrekk pga markedsoverskudd, kroner pr kg. Totalbeløp i mill kroner. 1999

	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfe- kjøtt
Økt¹ omsetningsavgift (hel sats i parentes)	1,81 (2,31)	1,91 (2,41)	0,23 (0,73)	0,65 (1,91)	0,05 (0,80)	(0,60)
Svikt i engrospris	2,51	2,51	0,29	1,86	0,61	4,14
Trukket grunntilskudd	0,04		0,12			
Sum trekk	4,36	4,42	0,64	2,51	0,66	4,14
Mill kg, salgsprod.	93,4	1,5	22,4	107,7	48,2	29,5
Brutto pristap pga markedsoverskudd, mill. kr	407,2	6,6	14,3	270,3	31,8	122,1

¹ Ikke økning i forhold til forrige periode, men i forhold til markedsbalanse

Tabell 2.4 Pristrekk pga markedsoverskudd, kroner pr kg. Totalbeløp i mill kroner. 2000

	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfe- kjøtt
Økt¹ omsetningsavgift (hel sats i parentes)	2,00 (2,50)	2,00 (2,50)	0,90 (1,40)	0,99 (2,25)	(0,60)	(0,60)
Svikt i engrospris	4,00	4,00		3,50	1,40	4,56
Trukket grunntilskudd						
Sum trekk	6,00	6,00	0,90	4,49	1,40	4,56
Mill kg, salgsprod.	90,9	0,9	22,9	104,1	48,6	32,2
Brutto pristap pga Markedsoverskudd, mill kr ²	545,4	5,4	20,6	467,4	68,0	146,8

¹ Ikke økning i forhold til forrige periode, men i forhold til markedsbalanse

² Forventet import i 2000: Storfekjøtt 3 546 tonn, sau/lam 527 tonn, svinekjøtt 1 662 tonn (inkl spekk), fjørfe kjøtt 221 tonn og egg 1585 tonn

Tabell 2.2 - tabell 2.4 viser det beregnede brutto pristapet for jordbruket i beregnings-årene, men ikke det reelle inntektstapet. Tapet er beregnet ved å multiplisere pristapet pr kg med registrert/anslått salgsproduksjon.

I kapittel 5.2 er det gitt tall for utviklingen i forbruket av kjøtt og egg. Det går fram av tabell 5.34 og tabell 5.35 at det forventes en viss import av husdyrprodukter i 2000. MUL-importen av storfekjøtt utgjør noe over halvparten av total import av kjøtt i budsjettåret.

For melk har beregningen av overproduksjonskostnadene tidligere vært knyttet til det fastsatte nivået på melkeproduksjonen i forhold til produksjonsnivået. I år (2000) viser en nivået på omsetningsavgiften, reguleringsutgifter og et anslag på hvordan marginal endring i melkemengden slår ut.

Tabellen under viser omsetningsavgiften på melk. I tillegg til omsetningsavgiften går avgiften for melkproduksjon ut over kvote inn i fondet for omsetningsavgift. Økningen i omsetningsavgift fra første til andre halvår 1997 skyldes endring av markedsordningen for melk. Før 1. juli 1997 ble reguleringen i større grad ordnet internt i TINE-systemet.

Tabell 2.5 Omsetningsavgift på melk, øre pr liter

	1.1.	1.7.
1995	1	
1996	1	
1997	1	22
1998	22	24
1999	20	14
2000	16	

Omsetningsrådets sekretariat har opplyst at den gjeldende satsen på 16 øre er satt 2 øre høyere enn anslått som behovet for regulering, med sikte på å bygge opp omsetningsavgiftsfondet med ca 30 mill kroner i 2000. Når det gjelder markedsreguleringen, har TINE Norske Meierier anslått at de marginalt ville kunne betale ut 73 øre mer totalt dersom totalt innveid kvantum reduseres med 1 liter. Det er da forutsatt at kostnadene til de marginale anvendelsene faller i samme takt som produksjonen.

Tabellen under viser reguleringsutgifter i 1998 og 1999 etter oppgaver fra Omsetningsrådets sekretariat.

Tabell 2.6 Reguleringsutgifter melk. Tallene for 1999 er foreløpige

	1998		1999	
	Mengde; kg/ltr	Beløp, kr	Mengde; kg/ltr	Beløp, kr
Reguleringseksport av hvitost, kg	9 076 504	222 735 592	7 846 086	217 144 253
Reguleringseksport av smør, kg	1 799 852	18 446 554	5 328 677	81 382 385
Reguleringstransport		33 651 386		30 083 250
Prisnedskrivning av skolemelk, ltr	20 890 063	30 992 745	19 588 070	28 435 374
Prisnedskrivning skummetmelkpulver til fôr, kg			1 184 050	23 156 036
Lagringskostnader				17 687 832
Administrasjon		8 966 000		9 203 215
Geitemelk til fôr, ltr	1 697 234	6 094 903	2 504 032	8 750 908
Pristap/prisgevinst		-		-6 077 454
Prisnedskrivning av smørølje, kg	705 930	4 164 987	1 437 967	5 551 935
Renter				-1 779 360
Div				853 499
Sum reguleringsutgifter		325 052 167		414 391 873
Herav dekket over jordbruksavtalen		10 000 000		10 000 000
Herav dekket over omsetningsavgiften		315 052 167		404 391 873

3 Sammenligning av foreløpige og budsjetterte tall beregnet i 1999 med registrerte og foreløpige tall beregnet i 2000

Tabell 3.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet i 1999 og 2000. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner.

	Året 1998			Året 1999		
	Beregnet i 1999	Beregnet i 2000	Differanse	Beregnet i 1999	Beregnet i 2000	Differanse
Korn og oljefrø	2613	2524	-89	2578	2571	-7
Poteter	462	507	45	488	476	-12
Stråfôr m.v.	63	58	-5	52	50	-2
Hagebruksprodukter	2506	2472	-34	2584	2557	-27
Andre frø til modning	42	42	0	46	46	0
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbr.	5686	5603	-83	5747	5701	-46
Melk	6561	6562	1	6627	6231	-396
Kjøtt	7028	7025	-3	7158	6934	-224
Egg	507	523	16	517	548	31
Ull	163	176	13	165	167	2
Pelsdyr	283	283	0	251	176	-75
Salg av levende dyr	7	10	3	4	2	-2
Kaniner og bier	39	76	37	64	100	36
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbr.	14589	14656	67	14787	14157	-630
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forb	20275	20259	-16	20534	19859	-675
Kjøreinntekter m.v.	345	312	-33	350	308	-42
Arbeidsinntekter ved invest.	781	240	-541	729	219	-510
Sum andre inntekter	1126	552	-574	1079	527	-552
Endringer i buskapsverdien	45	100	55	-4	-147	-143
Lagerendringer, førmidler		-	-		0	-
Sum lagerendringer buskap og førmidler	45	100	55	-4	-147	-143
Sum inntekter	21446	20911	-535	21609	20240	-1369
Handelsgjødsel og kalk	1154	1145	-9	1159	1151	-8
Innkjøpt kraftfôr	4547	4567	20	4578	4549	-29
Innkjøpte melkeprod. til fôr	72	73	1	70	66	-4
Annet innkjøpt fôr	259	262	3	259	232	-27
Såfrø og planter	573	571	-2	578	613	35
Andre kostnader	4300	4265	-35	4262	4269	7
Vedlikehold	1935	1208	-727	1885	1179	-706
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12842	12091	-751	12790	12058	-732
Kapitalslit	5297	5255	-42	5406	5299	-107
Sum kostnader	18139	17346	-793	18196	17357	-839
Rentekostnader. Lånt kapital	1228	1340	112	1511	1606	95
Effekt av finansiering	515	532	17	574	554	-20
Direkte tilskudd	9059	9056	-3	9115	9002	-113
Vederlag til arbeid og kapital	12366	12622	256	12528	11885	-643
Vederlag til arbeid og egenkapital	11653	11814	161	11590	10833	-757

3.1 Endret føringsprinsipp for eget arbeid ved vedlikehold

Tidligere har en ved beregning av vedlikeholdskostnader regnet med verdien av eget arbeid. Tilsvarende verdi har vært regnet på inntektssiden under postene kjøre- og arbeidsinntekter. Fra og med i år (2000) er verdien av eget arbeid ved vedlikehold verken regnet med på kostnadssiden eller på inntektssiden. Dette medfører isolert at nivået på både inntekter og kostnader blir lavere enn tidligere, men endringen på inntekts- og kostnadssiden utligner hverandre slik at det ikke blir noen virkning på resultatene «Vederlag til arbeid og (egen)kapital».

3.2 Året 1998

I dette avsnittet har en gått igjennom fjorårets foreløpige tall for 1998 og årets reviderte 1998-regnskap. Formålet er å stikkordsmessig kommentere årsakene til eventuelle forskjeller. De postene som ikke har endret seg nevneverdig, har en ikke kommentert. Kommentarene er lagt slik opp at de beskriver endringen **fra** i fjor **til** i år. Se tabell 3.1.

Korn og oljefrø

- Verdinedgang på 89 mill kroner
- I fjor ble det regnet med for høy hvetepriis både for 1998 og 1999. Dette utgjorde ca 41 mill kroner i 1998. I tillegg ble salget av bygg 10 000 tonn lavere enn regnet med i fjor.

Poteter

- Verdiøkning på 45 mill kroner
- Både kvantum og pris ble høyere enn de ble regnet med i fjor.

Hagebruksprodukter

- Verdinedgang 34 mill kroner
- Hovedkulturene grønnsaker 14 mill lavere, mesteparten skyldes lavere tomatkvantum. Urter i veksthus som bidrar med 17 mill. kroner var ikke i fjor, men bl.a. lavere salatkvanta gjør at grønnsaker total kommer ut 12 mill. kroner lavere.
- I tillegg går hagebær ned 7 mill. og utbetaling av distrikts- og kvalitetstilskudd ble 12 mill. kroner lavere enn anslått i fjor.

Kaniner og bier

- Verdiøkning 37 mill kroner
- Økningen skyldes at det direktesalget av honning i årets beregning er beregnet å være høyere enn i fjorårets

Kjøreinntekter og arbeidsinntekter ved investeringer

- Beregnet 574 mill kroner lavere

- Dette skyldes først og fremst at en ikke lenger regner inntekter fra eget arbeid med vedlikehold, jf. kapittel 3.1. I tillegg er investeringene revidert som følge av den fullstendige jordbrukstillingen i 1999

Endringer i buskapsverdien

- Verdiøkning 55 mill. kroner
- Mer endelige oppgaver over antall dyr ved årets slutt. Høyere tall for sau utgjør 33 mill. og for svin 27 mill. kroner.

Innkjøpt kraftfôr

- Verdiøkning 20 mill kroner
- Bulkandelen er justert ned

Andre kostnader

- Verdinedgang 35 mill kroner
- Mange mindre endringer. Diesel ned 45 mill. Plantevernmidler opp 19 mill. kroner.

Vedlikehold

- Ned 727 mill. kroner, herav 644 mill. på bygninger. Nedgangen skyldes både at vedlikeholdskostnadene nå anslås lavere på grunnlag av SSBs utvalgstilling i 1998 og at en ikke regner kostnader til eget arbeid inn i vedlikeholdet, jf. «Kjøreinntekter og arbeidsinntekter ved investeringer» og kapittel 3.1.

Kapitalslit

- Verdinedgang på 42 mill kroner, også på bakgrunn av SSBs utvalgstilling i 1998

Rentekostnader

- Økning på 112 mill. kroner
- Ny beregningsmåte. Rentekostnader på lånt kapital beregnes på grunnlag av ligningsstatistikken koblet mot utvalgstillingene.

3.3 Året 1999

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 1999 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året. Kommentarene er lagt opp på samme måte som i avsnitt 3.2. Se tabell 3.1.

Hagebruksprodukter

- Verdireduksjon 27 mill kroner
- Grønnsaker går ned ca. 29 mill kroner, hovedsakelig på grunn av lavere pris

Melk

- Verdinedgang 396 mill kroner

- Salg av melkekvote 58 mill kroner lavere enn anslått i fjor. Resten av nedgangen skyldes i all hovedsak lavere melkepris

Kjøtt

- Verdinedgang 244 mill kroner
- Storfe og kalv ned 58 mill til tross for høyere kvantum.. Sau/lam ned 53 mill. som både skyldes lavere kvantum og noe lavere pris. Gris ned 193 mill i all hovedsak på grunn av lavere pris. Kylling opp 24 mill. til tross for lavere pris enn anslått i fjor.

Egg

- Verdiøkning 31 mill kroner
- Høyere kvantum, både salg gjennom pakkerier og direkte salg som nå blir beregnet på grunnlag av oppgaver over avgiftspliktig omsetning

Pelsdyr

- Verdinedgang 75 mill kroner
- Hovedsakelig prisnedgang på reveskinn.

Birøkt

- Verdiøkning 36 mill kroner, direktesalg anslås nå høyere, og prisen også noe høyere

Kjøreinntekter og arbeidsinntekter ved investeringer

- Beregnet 552 mill kroner lavere
- Dette skyldes først og fremst at en ikke lenger regner inntekter fra eget arbeid med vedlikehold, jf. kapittel 3.1. I tillegg er investeringene revidert som følge av den fullstendige jordbrukstillingen i 1999

Endring i buskapsverdien

- Verdinedgang 143 mill. kroner
- hvorav storfe ned 132 mill., gris ned 49 mill. sau opp 17 mill. og pelsdyr opp 17 mill. kroner

Innkjøpt kraftfôr

- Verdinedgang på 21 mill kroner.
- Lavere pris på fjørfôr. Rabatter og bonus høyere, men dette oppveies av lavere bulkandel

Annet innkjøpt fôr

- Verdinedgang på 27 mill kroner.
- Lavere import av høy og lavere pris på fisk og fiskeavfall

Såfrø og planter

- Verdiøkning på 35 mill kroner,
- Kvantum innkjøpt såkorn utgjør knapt 30 mill kroner

Vedlikehold

- Ned 706 mill. kroner, herav 644 mill. på bygninger. Nedgangen skyldes både at vedlikeholdskostnadene nå anslås lavere på grunnlag av SSBs utvalgstilling i 1998 og at en ikke regner kostnader til eget arbeid inn i vedlikeholdet, jf. «Kjøreinntekter og arbeidsinntekter ved investeringer» og kapittel 3.1.

Kapitalslit

- Verdinedgang 107 mill kroner
- Ned 205 mill. kroner for bygninger som følge av SSBs utvalgstilling i 1998. Biler opp ca 100 mill. som følge av nytt beregningsgrunnlag

Rentekostnader

- Økning på 95 mill. kroner
- Ny beregningsmåte. Rentekostnader på lånt kapital beregnes på grunnlag av ligningsstatistikken koblet mot utvalgstillingene.

Direkte tilskudd

- Verdinedgang på 113 mill kroner
- Herav katastrofefondet for planteproduksjon 48 mill. kroner og tidligpensjonsordningen 30 mill. kroner

4 Kostnadsutviklingen i omsetningsleddene

Ved jordbruksoppgjøret i 1993 ble BFJ av avtalepartene bedt om å utarbeide et materiale om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene, jfr. St.prp. 82 (1992-93). Det er sett på utviklingen i enhetskostnadene eller kostnadene pr. produsert enhet. Det er utviklingen i kostnadene,- og ikke kostnadsnivået, som er problemstillingen.

Materialet som kapitlet baserer seg på er følgende:

- meierisamvirkets grupperegnskap
- kjøttssamvirkets totale kostnader
- salgs- markedsføringskostnader
- organisasjonenes mengdetall for mottak samt visse tall for videreforedledede mengder
- tall for antall ansatte
- verdien av varige driftsmidler
- differanseberegningen

Ved å sammenholde og sammenstille materialene ovenfor søkes det å belyse ulike sider ved kostnadsutviklingen. En tar da utgangspunkt i organisasjonenes totale kostnader og vurderer utviklingen i disse bla. på bakgrunn av organisasjonenes totale virksomhet og produktivitet.

4.1 Organisasjonenes totale kostnader

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er satt opp i tabell 4.1 nedenfor. Meierienes kostnader er hentet fra TINE/NML-årsmeldinger og er beregnet som driftsinntekter fratrukket utbetalt til produsent. Slakterienes kostnader er beregnet av Norsk Kjøtt i brev av 23.3.00 til BFJ. Kostnadene i eggssamvirket er beregnet ut fra totale kostnader pr kg egg og fjørfekjøtt samt leverte mengder til eggssamvirket oppgitt i brev av 2.3.99 til BFJ fra Norske Eggsentraler.

**Tabell 4.1. Totale kostnader i meieri-, slakteri- og eggssamvirket.
Mill. kr.**

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Meieri	4520	4704	4688	4898	4973	4710	4697	5061	5194	5329
Slakteri	1789	1925	1987	2001	2125	2183	2324	2441	2631	2707
Eggssamvirket	364	378	391	396	407	450	489	498	570	653

Fra 1990 til 1999 økte de totale kostnader innen meieri-, kjøtt,- og eggssamvirket med henholdsvis 17.9, 51.3 og 79.4 prosent. Kostnadene i meieriene viser en relativt sterk økning i 1997. En årsak er endringer i verdsettingen av lagerbeholdninger i forbindelse med overgang til ny markedsordning for melk.

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er et resultat av priser på og mengder av innsatsfaktorer som er brukt i produksjonen. Mengdene av innsatsfaktorene igjen, bestemmes av den totale virksomhet og av produktiviteten. Med virksomhet menes

her og seinere i kapitlet organisasjonenes totale virksomhet, dvs. summen av mottak og behandling av melk, kjøtt og egg samt videre produksjon (videre foredling av råvarer), produktutvikling, markedsføring og distribusjon.

4.1.1 Total aktivitet

Tall for den totale aktivitet,- eller virksomhet, i organisasjonene er i tabell 4.2 er gitt som tall for tilførte og bearbejdede produkter i tonn/liter.

For melk er det meierileveransen samt totalsalget for hovedgrupper av produkter, dvs. konsummelk, ost og smør/margarin som er gjengitt. Konsummelk inkluderer bl.a. yoghurt. Tallene for ost og smørprodukter er inkl. eksport. For kjøtt gjelder tallene leveranser av slakt samt nedskåret og videre bearbejdet vare. For egg samvirket er det total tilførsel av egg, samt tilført og bearbejdet fjørfekjøtt.

Tabell 4.2 Samvirkets tilførsler og videreforedling av melk, kjøtt og egg. 1000 tonn¹

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Meieri										
- meierileveranse	1837	1792	1784	1780	1737	1709	1689	1682	1664	1634
- salg konsummelk	725,8	719,0	725,0	707,8	699,4	687,7	674,1	663,6	637,5	598,3
- " ost ²	84,5	81,2	85,7	83,7	81,4	82,7	84,1	82,6	84,1	77,9
- " smør	26,3	25,2	23,2	25,2	22,3	23,2	22,0	20,2		
Slakteri										
- tilførsler	147,7	144,9	152,4	150,5	154,7	156,1	162,5	164,7	166,4	172,2
- herav nedskåret	81,4	88,6	89,3	93,6	101,0	99,8	108,2	108,0	112,7	109,8
- herav foredlet	67,1	72,6	76,0	81,5	87,1	90,4	91,1	95,0	94,3	95,1
Egg/fjørfekjøtt										
- tilførsler av egg	36,0	36,2	36,2	35,6	36,2	35,1	34,1	32,9	31,1	30,7
- " kylling	12,6	12,6	14,1	12,8	15,1	16,1	18,4	18,9	21,0	25,9
- bearb. fjørfekj.	3,6	4,6	5,0	4,7	5,2	6,0	6,3	³	³	³

¹ Mill. liter for meierileveranse og konsummelk. Meierileveranse gjelder TINE/NML

² Ekskl. Kesam og Cottage Cheese fra 1997

³ Mangler tall

Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

Tallene for videreforedling i tabellen ovenfor vil i liten grad uttrykke aktiviteten,- innsatsen, knyttet til denne virksomheten. Her vil antallet produktvarianter med ulike pakningstyper for de ulike markedene spille vesentlig inn. Eksempel på spekteret innen meieriene er salg av hele oster direkte til butikk og porsjonspakninger av ost til for eksempel cateringmarkedet. Det er grunn til å anta at antall produktvarianter med ulike pakningstyper er økende med derav økende kostnader.

For kjøtt samvirket økte tilførslene fra 1990 til 1999 med 16,6 prosent. Nedskåret vare økte med 34,9 prosent mens videre foredlet vare økte med 41,7 prosent. For

melk sank meierileveransen i samme periode med 11,1 prosent. Tilførslene av egg sank med 14,7 prosent mens tilførslene av kylling økte med 105,6 prosent. Bearbeidede fjørfekjøttprodukter økte med 75 prosent i volum fra 1990 til 1996.

Endringer i aktivitet og markedsanstrengelsene kan også ses på bakgrunn av kostnadene til salg og markedsføring. Tall for TINE/NML og Norsk Kjøtt er satt opp i tabell 4.3 nedenfor. Kostnadene til salg og markedsføring kan også forklare deler av utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader. Nedgangen hos TINE/NML i 1999 skyldes at reklamekostnader til Fjordland er skilt ut fra regnskapet.

Tabell 4.3. Salgs- og markedsføringskostnader i TINE/NML og Norsk Kjøtt. Mill. kr.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	% økning 1990-99
TINE/NML	96	105	131	184	215	205	219	252	288	269 ¹	180
Norsk Kjøtt	112	135	139	142	160	189	194	204	240	248	121

¹ Ekskl. Fjordland fra 1999

4.1.2 Produktivitet

Produktiviteten kan måles ved å se produksjonen,- målt i enten volum eller verdi, i forhold til innsatt arbeid og kapital. Det foreliggende materiale er imidlertid ikke egnet til å kunne gi noe mer eksakt mål for produktiviteten.

En har likevel visse tall for arbeids- og kapitalforbruk som kan gi noe informasjon. Tall for antall ansatte er gitt i tabell 4.4 lenger ned.

Når det gjelder innsatt kapital kan dette hentes fra balanseregnskapene. For meieriene går dette fram av meierisamvirkets grupperegnskap i TINE/NML's årsmeldinger. Verdien av de varige driftsmidlene, dvs. transportmidler, maskiner, inventar og utstyr, bygninger, tomter ol., er de mest relevante å bruke i denne sammenhengen. Det er ikke et tilsvarende grupperegnskap for kjøttssamvirket, men Norsk Kjøtt har likevel et balanseregnskap for kjøttssamvirket totalt som er gjengitt i årsmeldingen fra Norsk Kjøtt, hvor også verdien av de varige driftsmidlene er spesifisert. For eggssamvirket foreligger det ikke tilsvarende regnskapstall.

Tall for produksjonen foreligger heller ikke slik at den kan benyttes ved måling av produktivitet. Målt på verdibasis vil produksjonen være påvirket av de prisene som oppnås,- som vil variere mellom år. En deflatert serie for verdi (volumindeks), vil dermed vanskelig kunne brukes. Mengdetall innenfor de ulike foredlingsnivåene kan heller ikke summeres direkte siden disse ikke tar hensyn til ulik mengde av innsatsfaktorer knyttet til produktene.

Det er altså flere forhold som gjør det vanskelig å foreta beregninger over produktivitetutviklingen. Det er likevel gjengitt tall for utviklingen i innsatsfaktorene arbeidskraft og kapital nedenfor.

Tall for antall ansatte i meieri-, slakteri- og eggsamvirket er gitt i tabell 4.4. Dette er ikke et direkte uttrykk for det utførte arbeidsforbruket innen organisasjonene men en antar at det likevel gir et bilde på utviklingen i arbeidsforbruket.

Tabell 4.4 Antall ansatte i meieri-, slakteri- og eggsamvirket.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Meieri ¹	6000	6281	5966	5786	5852	5636	5624	5682	5631
Slakteri	5415	5502	5166	5247	5488	5518	5677	5810	5813
Eggsamv.	939	914	885	887	911	950	1042	1044	1080

¹ Inkl. iskreindustri

Kilde: Landbrukssamvirkets felleskontor: Aktuelle tall i landbruket

Antall ansatte i organisasjonene varierer en del mellom år. I meieriene har antall ansatte vært stabilt de siste årene etter å ha gått litt ned i første halvdel av 90-tallet. Antall ansatte i kjøtt- og eggsamvirket har gått litt opp, spesielt de siste årene.

I tabell 4.5 er verdien av de varige driftsmidlene, gjengitt i løpende og fast kroneverdi. Tallene for TINE/NML gjelder meierisamvirket totalt mens tallene for Norsk Kjøtt gjelder GILDE-bedriftene, dvs. de produserende enhetene i kjøttssamvirket, hvor Norsk Kjøtt og GILDE-Norge ikke er med. Pga. endret regnskapslov fra 1.1.99 er ikke balanseregnskapet for 1999 direkte sammenliknbart med tidligere år. En har derfor kun tatt med årene som er sammenliknbare, dvs. tom. 1998.

For bedre å få fram den reelle utviklingen i verdien av de varige driftsmidlene, er denne også omregnet i fast kroneverdi.

Tabell 4.5. Varige driftsmidler i meieri- og slakterisamvirket i løpende og fast 1998- kroneverdi. Mill. kr.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Meieri									
- løpende verdi	2174	2390	2415	2432	2533	2496	2576	2519	2520
- fast “	2597	2763	2726	2763	2756	2652	2702	2576	2520
Slakteri									
- løpende verdi		1237	1187	1266	1285	1257	1404	1528	1479
- fast “		1429	1340	1397	1398	1335	1473	1562	1479

Verdien av de varige driftsmidlene i meieri- og kjøttssamvirket, regnet i faste kroner, er ikke særlig endret i løpet av perioden.

Selv om verdien av anleggene ikke er særlig endret i løpet av perioden, er det større endringer i anleggsstrukturen. Dette går fram av tabell 4.6 nedenfor som viser endringen i antall anlegg i perioden 1990-97. Parallelt med reduksjonen i antall anlegg, skjer det en rasjonalisering og spesialisering innenfor og mellom anleggene.

Størrelsen på det enkelte anlegg øker, noe som antall anlegg i forhold til totalverdien av de faste driftsmidlene gir en indikasjon på.

Tabell 4.6. Antall anlegg i meieri-, slakteri- og eggsmvirket.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Meieri ¹	128	121	111	107	100	95	83	78	76	72
Slakteri	50							38		
Egg og fjørfekj. ¹										
- eggpakterier	18	16	16	15	14	13	13	11	11	8
- fjørfeslakterier	7	7	7	7	7	6	6	5	5	5

¹ Ved årsskiftene

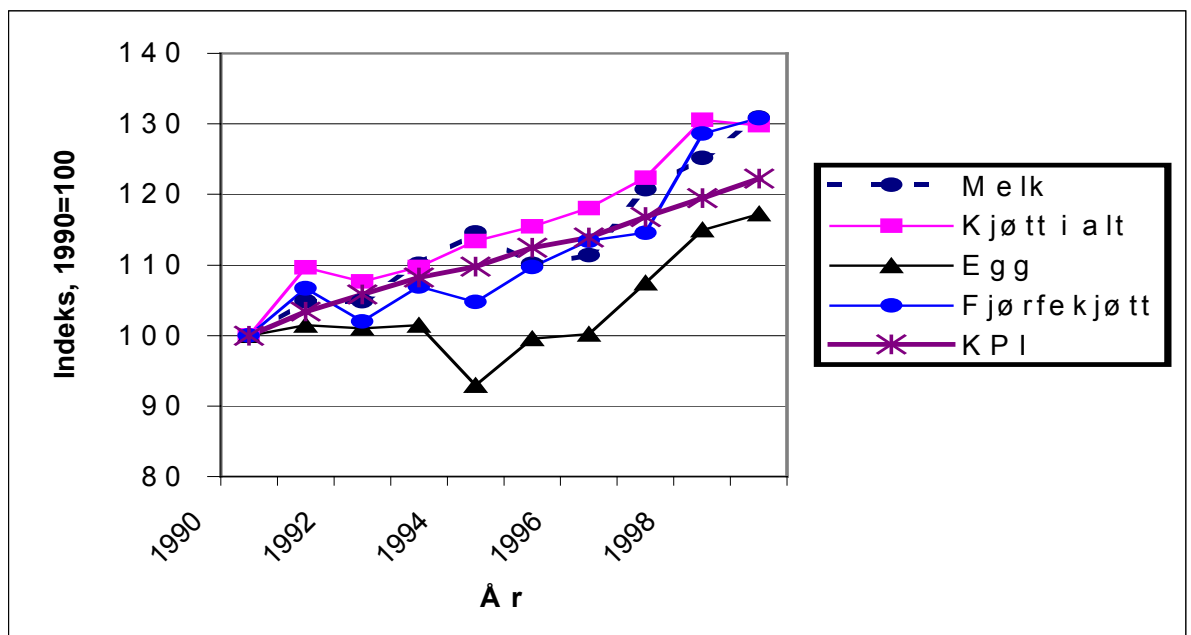
Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

En kan ellers nevne at det var 176 meieranlegg i 1985. Antall anlegg går nedover men øker i størrelse når en tar hensyn til verdien av de varige driftsmidlene.

Når det gjelder priser på innsatsfaktorer var det i tilsvarende kapitel for et par år siden sett på personalkostnaden. Det var da gitt en oversikt over lønnsutviklingen for større arbeidstakergrupper innen meieri, kjøttindustri og egglag. Oversikten viste at lønnsutviklingen for disse gruppene hadde vært omtrent som for andre grupper.

4.2 Totale kostnader fordelt på tilførsler

I figur 1 er utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg sammenholdt med utviklingen for konsumprisindeksen. Kostnadene i kr. pr. l/kg, som er utgangspunkt for fig 1, er satt opp i tabell 4.7.

Figur 1. Utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg. tilførsler sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen. Indeks, 1990=100.

Tabell 4.7. Totale kostnader i kr. pr. l/kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Melk	2,46	2,58	2,59	2,71	2,82	2,71	2,74	2,97	3,08	3,22
Kjøtt	12,11	13,28	13,04	13,29	13,73	13,98	14,30	14,82	15,81	15,72
Egg	4,82	4,89	4,87	4,89	4,48	4,80	4,83	5,18	5,54	5,65
Fjørfe kjøtt	11,39	12,15	11,62	12,18	11,93	12,50	12,92	13,05	14,65	14,90

4.3 Vurderinger

En har ikke et materiale som er egnet til å måle den definerte kostnadsutviklingen. På grunnlag av annet materiale og sammenstillinger av dette søker en likevel å belyse utviklingen i kostnadene.

De totale kostnadene i meieri-, kjøtt- og eggssamvirket økte med henholdsvis 18, 71 og 59 prosent fra 1990 til 1999. For meierisamvirket var det en større økning i 1997 som dels skyldes endringer i verdsetting av lagerbeholdninger i forbindelse med overgang til ny markedsordning for melk.

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader bestemmes av priser på og mengder av innsatsfaktorer. Mengden av innsatsfaktorer bestemmes videre av totalaktivitet og produktivitet i organisasjonene.

Når det gjelder totalaktiviteten har en kun tall på mengdebasis. Disse vil ikke uttrykke aktiviteten som er knyttet til produktene siden det er en ulik grad av innsatsfaktorer som ligger bak hvert enkelt produkt. Utfra tall for tilførte mengder og videreforedling tyder dette på en økende aktivitet i organisasjonene knyttet til avsetningen av leveransene fra bøndene. Dette er med på å forklare deler av økningen i organisasjonenes totalkostnader.

Salgs- og markedsføringskostnadene viser en sterk økning for både meieri- og slakterisamvirket, men utgjør en begrenset del av totalkostnadene.

I meieriene har antall ansatte gått litt ned i løpet av perioden, men har økt litt i kjøtt- og eggssamvirket i de siste årene. Verdien av de varige driftsmidlene i meieri- og kjøttssamvirket, regnet i faste kroner, er ikke særlig endret i løpet av perioden. Antallet produksjonsanlegg har samtidig gått ned. Størrelsen på hvert enkelt anlegg har dermed økt. Samtidig skjer det en rasjonalisering og spesialisering innen og mellom anlegg.

Når det gjelder priser på innsatsfaktorer var det for et par år siden sett på lønnsutviklingen for større arbeidstakergrupper innen meieri, kjøttindustri og eggslag. Disse gruppene hadde omtrent samme lønnsutvikling som andre grupper.

Når omsetningsorganisasjonenes totale kostnader fordeles pr. l/kg tilført mengde, dvs. ekskl. mengdene av de videreforedledede produktene, viser denne,- med unntak for egg, en økning stort sett i takt med utviklingen i konsumprisindeksen. For egg har kostnaden økt mindre. Sammenstillingen gir ikke grunnlag for å si noe mer eksakt om produktivitetens utviklingen. En tolker likevel dette som en økning av totalproduktiviteten.

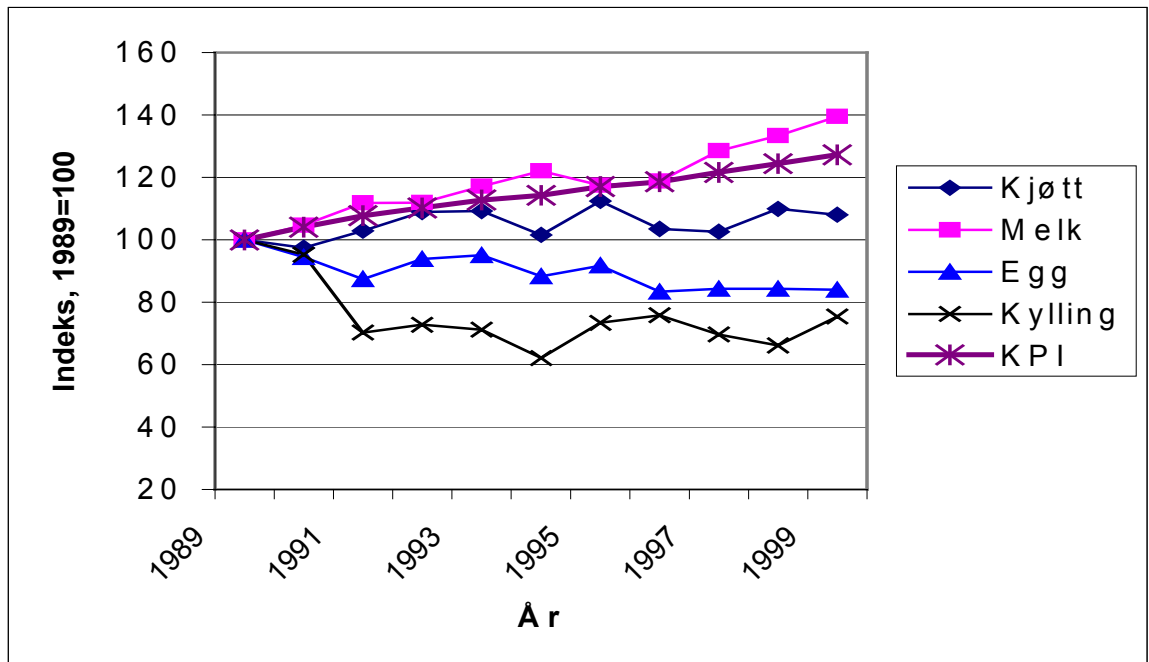
4.4 Kostnadsutviklingen i jordbruksavtalesammenheng,- differanseberegningen

Differansen er de kostnader som benyttes ved prognosering av utbetalingspriser for melk, kjøtt og egg i budsjettåret i Totalkalkylen. For kjøtt og egg benyttes differansen direkte i prognoseringen mens den inngår mer indirekte i beregningen av utbetalingsprisen for melk. Differansen kommer dermed indirekte til syne i jordbruksavtalesammenheng. Differansen beregnes som forskjellen mellom engrospris og utbetalingspris pr. kg for kjøtt og egg og som forskjellen mellom pris til detaljist og utbetalingspris pr. liter melk.

For kjøtt og egg/fjørfe kjøtt beregnes differansen med utgangspunkt i inntektene på jordbruksavtalens prisnivå, engrospris. Prisene på engrosnivå gjelder lite foredledede varer. Det er dermed en begrenset del av de totale kostnadene til omsetningsorganisasjonene for kjøtt og egg som kommer til syne i differansen, siden kostnadene til videreforedling ikke kommer med. For melk fastsettes prisene på produkter ut til detaljist. For melk er det dermed meierisamvirkets totale kostnader som kommer til syne i differansen.

Differansen er ikke helt sammenliknbar mellom år, bl.a. pga. endringer i representantvarene, som ligger til grunn for beregningen av engrosprisen. Det er også av andre årsaker vanskelig å få beregnet en engrospris som fullt ut er sammenliknbar med utbetalingsprisen. Differansen er derfor ikke særlig godt egnet til å vurdere kostnadsutviklingen fra et år til et annet, men er vurdert å kunne si noe om kostnadsutviklingen når denne ses over noe tid.

I figur 2 er utviklingen i differansen for melk, kjøtt og egg sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen.

Figur 2. Differansen pr. kg/l for kjøtt, egg og melk sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen. Indeks, 1989=100

Differansen for melk har utviklet seg omtrent på linje med konsumprisindeksen mens differansen for kjøtt har økt noe mindre. Differansen for egg og fjørfekjøtt har stått omtrent stille eller har gått ned i løpet av perioden.

5 Registrerte regnskaper - oversikt

I kapittel 6.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 1998, 1999 og 2000 (tabell 5.1- tabell 5.29)
- Sammendragstabeller for årene fra 1993 til 2000 i mill kroner (tabell 5.30 og tabell 5.31)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 5.32 og tabell 5.33)

5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 5.1. Korn, ertær og oljefrø

	Revidert regnskap 1998			Foreløpig regnskap 1999			Budsjett 2000		
	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	121707	233,80	284551	205641	234,70	482639	197904	234,70	464481
Hvete. Salg, førkornkvalitet	188771	200,80	379052	19376	201,70	39081	81143	201,70	163665
Hvete. Salg, såkornkvalitet	10745	263,76	28341	12000	264,80	31776	11416	264,80	30230
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	321223	215,41	691944	237017	233,53	553496	290463	226,66	658376
Rug. Salg, matkornkvalitet	3023	217,80	6584	5661	218,70	12381	7134	218,70	15602
Rug. Salg, førkornkvalitet	11442	196,80	22518	426	196,70	838	5771	196,70	11352
Rug. Salg, såkornkvalitet	96	248,96	239	500	250,00	1250	333	250,00	833
Rug. Salg og hjemmeforbruk	14561	201,50	29341	6587	219,66	14469	13238	209,90	27787
Bygg. Salg	580016	194,80	1129871	613293	195,70	1200214	607666	195,70	1189202
Bygg. Salg, såkornkvalitet	30712	223,96	68783	35000	225,50	78925	32619	225,00	73393
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	610728	196,27	1198654	648293	197,31	1279139	640285	197,19	1262595
Havre. Salg	365782	175,80	643045	373987	176,70	660835	350068	176,70	618570
Havre. Salg, såkornkvalitet	17009	206,96	35202	18500	209,00	38665	17754	209,00	37106
Havre. Salg og hjemmeforbruk	382791	177,18	678247	392487	178,22	699500	367822	178,26	655676
Rughvete, salg	13382	195,80	26202	4063	195,70	7951	8822	195,70	17265
Rughvete, såkorn	253	223,96	567	200	224,00	448	460	224,00	1030
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	13635	196,33	26769	4263	197,02	8399	9282	197,10	18295
Sum korn (u/korreksj./tllisk)	1342938	195,46	2624955	1288647	198,27	2555003	1321090	198,53	2622729
Korreksjon for vann/kvalitet			149044-			31039-			45794-
Oljefrø	9784	444,00	43441	10000	444,00	44400	11060	444,00	49106
Sum korn, oljefrø (u/tllisk.)	1352722	186,24	2519352	1298647	197,77	2568364	1332150	197,13	2626041
Lokale tillegg			4900			3080			3080
Korn, ertær og oljefrø			2524252			2571444			2629121
A Kvantumsenhet:	Tomn	Prisenhet:	Kr/100 kg						

Tabell 5.2. Poteter

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg
Salg. Matpoteter	120911	218,00	119496	208,00	248552	118125
Salg. Poteter til potetmel	53900	79,00	45958	79,00	36307	47855
Salg. Poteter til sprit	15075	71,00	10573	63,00	6661	11305
Salg. Poteter til mos/flakes	20000	146,00	20880	148,00	30902	20800
Salg. Poteter til pommes fr.	35035	146,00	35526	148,00	52578	38000
Salg. Poteter til chips	43570	146,00	43076	148,00	63752	43666
Salg. Vakuump. pot. mm.	10697	146,00	10030	148,00	14844	10200
Sum poteter til mos/chips mv	109302	146,00	109512	148,00	162076	112666
Hjemmeforbruk. Matpoteter	9719	200,00	5870	190,00	11153	6312
Sum poteter (uten tilskudd)	308907	160,53	291409	159,48	464749	296263
Tilsk. statskontr. settapot.					7965	8473
Distri. tilsk. for Nord-Norge					2916	2900
Poteter					506770	476122
						465589

Tabell 5.3. Stråfôr m.v.

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg
Høy. Innenlandsk salg	22733	230,00	22979	200,00	45958	23818
Halm. Innenl. salg til fôr	5683	62,00	5745	51,00	2930	5954
Halm. Innenl. salg forøvrig	1500	62,00	1500	51,00	765	1500
Sum Halm. Innenlandsk salg	7183	61,99	7245	51,00	3695	7454
Grasmel og fôrpellets. Salg	1948	41,00	1488	41,00	610	500
Sum innenl. salg av stråfôr	31864	180,57	31712	158,50	50263	31772
Høy. Eksport	183	193,00	353	26	16	200,00
Halm. Eksport			0	56,00	104	50,00
Sum eksport av stråfôr	183	192,90	353	56,60	120	250,00
Stråfôr					57891	50383
						51568

Tabell 5.4. Hagebruksprodukter

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tomn	Kr/kg	1000 kr	Tomn	Kr/kg	1000 kr			
Blomkål	7131	6,58	46922	6266	6,71	42045	6151	6,40	39366
Sommerkål	2777	3,04	8442	2884	3,11	8969	3231	3,15	10178
Vinterkål	17042	2,50	42605	16545	2,44	40370	17492	2,50	43730
Sum hodekål	19819	2,58	51047	19429	2,54	49339	20723	2,60	53908
Gulrot	31873	3,87	123349	37740	3,75	141525	34762	3,70	128619
Purre	1678	10,42	17485	2431	9,26	22511	2377	9,79	23271
Løk	15896	3,54	56272	15520	3,67	56958	15359	3,75	57596
Salatagurk (slangeagurk)	9806	13,75	134833	10754	11,81	127005	10019	12,66	126841
Tomater	9001	13,60	122414	9643	12,59	121405	10673	12,50	133413
Sum hovedkulturene: Grønnsak	95204	5,80	552322	101783	5,51	560788	100064	5,63	563014
Rosenkål	1149	11,96	13742	1381	10,78	14887	1442	10,61	15300
Kinakål	9569	5,42	51864	8577	6,25	53606	8734	6,20	54151
Rødkål, broccoli mv.	2309	8,60	19857	2500	8,30	20750	2932	8,96	26271
Annen kål 2	337	6,00	2022	563	6,00	3378	464	6,00	2784
Bønner	465	2,95	1372	1306	3,13	4088	1400	3,13	4382
Hageerter	3173	2,23	7076	3510	2,39	8389	3500	2,39	8365
Knollselleri	1012	8,41	8511	1243	7,24	8999	1242	7,36	9141
Stikkelleri	674	7,26	4893	606	7,40	4484	713	7,40	5276
Agurker, friland	1740	4,20	7308	2720	4,27	11614	2900	4,27	12383
Rødbeter	1671	1,12	1872	2920	1,13	3300	2900	1,13	3277
Persillerot	65	29,28	1903	96	23,95	2299	91	25,00	2275
Reddiker	168	29,93	5028	163	26,98	4398	147	26,44	3887
Kruspersille	177	62,66	11091	183	62,15	11373	212	74,13	15716
Kålrot til mat	13736	3,40	46702	13832	3,20	44262	13916	3,19	44392
Sum andre grønns. (u/salat)	36245	5,06	183241	39600	4,95	195827	40593	5,11	207600
Hodesalat/Rapidsalat	1531	39,97	61194	1321	37,09	48996	1502	37,10	55724
Issalat/Isbergsalat	3700	10,43	38591	4155	13,09	54389	3742	11,00	41162
Urter i veksthus	1308	13,00	17004	1323	13,00	17199	1338	13,00	17394
Kjøkkenhager/uspes.vekster			54300			55899			56385
Sum andre grønnsaker, m.v.	354330		372310			378265			378265
Sum grønnsaker	906652		933098			941279			941279
Epler	11427	5,19	59306	10133	6,02	61001	11693	5,59	65364
Pærer	1381	4,44	6132	1034	4,78	4943	1221	4,89	5971
Plommer	1173	9,86	11566	963	12,34	11883	1539	10,10	15544
Surkirsebær	427	13,34	5696	369	15,72	5801	455	11,93	5428
Søtkirsebær (moreller)	385	26,44	10179	338	28,04	9478	505	26,11	13186
Sum frukt	14793	6,28	92879	12837	7,25	93106	15413	6,84	105493
Jordbær	7194	18,97	136470	8375	17,75	148656	10322	17,86	184351
Bringebær	1257	21,72	27302	1709	23,13	39529	1799	21,95	39488
Solbær	832	6,66	5541	1045	7,02	7336	1352	9,68	13087
Stikkelsbær	166	12,54	2082	200	13,57	2714	270	12,27	3313
Rips	616	11,70	7207	773	11,55	8928	1000	10,51	10510

A Kvantumsenhet: Tomn Prisenhet: Kr/kg
 B Kvantumsenhet: Ant. potte Prisenhet: r Kr/potte

Tabell 5.4. Hagebruksprodukter (forts)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg			
Sum hagebær	10065	17,74	178602	12102	17,12	207163	14743	17,01	250749
Snittblomster	109137	3,21	350330	110622	3,22	356203	110907	3,22	357121
Blomstrende potteplanter	38182	12,11	462384	39337	11,91	468504	39376	11,79	464243
Dekorasjonsplanter	4015	9,81	39387	4015	9,84	39508	4023	9,79	39385
Utplantingsplanter	28584	3,98	113764	28584	3,97	113478	28727	3,97	114046
Sum blomster, store gartneri	179918	5,37	965865	182558	5,36	977693	183033	5,33	974795
Blomsterprod. i små gartneri	1799	5,37	9661	1826	5,35	9769	1830	5,32	9736
Sum blomster i gartnerier	975526		975526		987462		984531		984531
Blomster utenom gartneriene	52142	5,37	280003	53271	5,35	285000	53571	5,32	284998
Sum blomster	233859	5,37	1255529	237655	5,35	1272462	238434	5,32	1269529
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr	38532		38532		51491		51491		57370
Hagebruksprodukter	2472194		2472194		2557320		2557320		2624420
A Kvantumsenhet: 1000 stk	Prisenhet: Kr/stk								
B Kvantumsenhet: 1000 stk	Prisenhet: Kr/stk								
C Kvantumsenhet: Kr/1000 stk	Prisenhet: Kr/stk								

Tabell 5.5. Andre frø til modning

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg			
Engfrø	1908	21,71	41423	2030	22,45	45574	1721	23,43	40323
Rotvekst- og grønnsaksfrø	2	92,00	184	2	306,50	613	1	359,00	359
Sum andre frø til modning	41607		41607		46187		40682		40682

Tabell 5.6. Melk ¹⁾

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1000 lite Øre/liter	1000 kr	1000 lite Øre/liter	1000 kr	1000 lite Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1671505	339,92	1647348	326,66	5381227	340,33
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	8000	339,92	27194	7100	23193	340,33
Sum kumelk	1679505	339,92	1654448	326,66	5404420	340,33
Geitmelk. Meierileveranse	22362	404,64	21487	314,55	67587	328,29
Geitmelk. Annet salg	200	404,64	809	200	629	328,29
Sum geitmelk	22562	404,64	91295	21687	68216	328,29
Grunntilskudd melk			173373		122007	91499
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			5973642		5594643	5422999
Distriktstilskudd			439817		446546	422867
Salg av mjølkekvoter			148771		189415	534400
Ku- og geitmelk			6562230		6230604	6380266

¹⁾ Geitemelkprisen faller fom 1.7.1998 som følge av at geitemelkstillegget ble overført fra prisen til grunntilskuddet

Tabell 5.7. Kjøtt

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	1000 kr		
Storfe. Registrert salg	89842	30,34	2725806	93382	27,26	2545593	90883	25,50	2317517
Storfe. Hjemmeforbruk	137	30,24	4143	133	27,16	3612	128	25,40	3251
Sum storfe	89979	30,34	2729949	93515	27,26	2549205	91011	25,50	2320768
Kalv. Registrert salg	834	29,45	24561	1487	23,02	34231	860	21,35	18361
Kalv. Hjemmeforbruk	7	29,35	205	7	22,92	160	7	21,25	149
Sum kalv	841	29,45	24766	1494	23,02	34391	867	21,35	18510
Sau/lam. Registrert salg	22950	24,72	567324	22363	27,91	624151	22921	27,86	638579
Sau/lam. Hjemmeforbruk	382	24,62	9405	377	27,81	10484	373	27,76	10354
Sum sau/lam	23332	24,72	576729	22740	27,91	634635	23294	27,86	648933
Geit/kje. Registrert salg	298	10,64	3171	265	6,03	1598	250	6,03	1508
Sum geit/kje	298	10,64	3171	265	6,03	1598	250	6,03	1508
Hest. Registrert salg	618	15,70	9703	602	14,24	8572	600	14,24	8544
Sum hest	618	15,70	9703	602	14,24	8572	600	14,24	8544
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam)	115068	29,06	3344318	118616	27,22	3228401	116022	25,84	2998263
Gris. Registrert salg	105477	21,79	2298344	107690	19,81	2133339	104124	17,76	1849242
Gris. Hjemmeforbruk	921	21,69	19976	922	19,71	18173	920	17,66	16247
Sum gris	106398	21,79	2318320	108612	19,81	2151512	105044	17,76	1865489
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	221466	25,57	5662638	227228	23,68	5379913	221066	22,00	4863752
Hønseslakt. Registrert salg	2834	1,37	3883	2700	1,10	2970	2700	1,10	2970
Sum hønseslakt	2834	1,37	3883	2700	1,10	2970	2700	1,10	2970
Kylling (fra 1982). Salg	24894	16,48	410253	29535	16,81	496483	32239	16,83	542582
Sum høns,kylling,broilersl.	27728	14,94	414136	32235	15,49	499453	34939	15,61	545552
Gjess.	32	33,86	1084	28	36,29	1016	28	36,29	1016
Endr.	170	31,10	5287	50	29,84	1492	200	29,84	5968
Kalkuner. Salg	3464	16,94	58680	4228	17,12	72383	5300	17,12	90736
Fjør og dum	15	65,00	975	40	65,00	2600	75	65,00	4875
Sum annet fjørfe	3681	17,96	66126	4346	17,85	77591	5603	18,33	102695
Sum fjørfe	31409	15,29	480262	36581	15,77	577044	40542	15,99	648247
Grunntilskudd kjøtt			355000			376200			383700
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	252875	25,70	6497900	263809	24,01	6333157	261608	22,54	5895699
Internoverføring sauehold			986			282			300

Tabell 5.7. Kjøtt (forts.)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg
Distriktstilskudd kjøtt			1000	kr	1000	kr
Premiært kalveslaktning			522800		539998	529100
Tilskudd friføring av sau			0		397750	2000
Avviklingsstilskudd svinehold			3600		1200	2500
Kontraktstf. mellomkalvprod.			0		19248	3600
Ekstraslaktning storef/gris			0		388	7000
			0		0	33000
Sum tilskudd			527386		600866	577500
Kjøtt og fjørfeslakt		A	7025286		6934023	6473199
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg			

Tabell 5.8. Egg

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg
Egg. Registrert salg.	44178	10,56	45117	10,92	45468	10,26
Egg. Direkte salg.	3083	13,30	3083	13,65	3083	13,06
Egg. Sum salg	47261	10,74	48200	11,09	48551	10,44
Egg. Hjemmeforbruk, mat	350	10,46	344	10,82	333	10,16
Egg. Salg og hjemmeforbruk	47611	10,74	48544	11,09	48884	10,44
Distriktstilskudd. Egg			1020		2054	2300
Prakttilskudd på egg			4902		4573	5000
Godtgjør. førtidslakt, høner			5744		2747	6290
Egg			522851		547857	523739

Tabell 5.9. Ull

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg
Ull	5159	34,20	5105	32,80	5204	32,80

Tabell 5.10. Pelsdyr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr			
Reveskinn. Eksport	531865	415,05	220751	446057	265,30	118339	395000	357,46	141197
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	415,05	4566	11000	265,30	2918	11000	357,46	3932
Sum reveskinn	542865	415,05	225317	457057	265,30	121257	406000	357,46	145129
Minkskinn. Eksport	247640	224,34	55556	319533	165,60	52915	275000	228,43	62818
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	224,34	2243	10000	165,60	1656	10000	228,43	2284
Sum minkskinn	257640	224,34	57799	329533	165,60	54571	285000	228,43	65102
Pelsdyr			283116			175828			210231

Tabell 5.11. Salg av levende dyr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Antall d	Kr/dyr	1000 kr	Antall d	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1000	12000,00	12000	1000	12000,00	12000
Eksport. Hester	10	20000,00	200	7	25000,00	175
Eksport. Rev og mink	283	1127,00	319	299	715,00	214
Eksport. Andre dyr			5078			4163
Sum eksport. Husdyr			5597			4552
Import. Rev og mink	445-	235,96	105-	668-	712,57	476-
Import. Andre dyr			6572-			11369-
Import. Embryo storfe			900-	400-	6000,00	2400-
Import. Embryo småfe	150-	6000,00	0	50-	2000,00	100-
Sum import. Husdyr			7577-			14345-
Salg av levende dyr			10020			2207

A Kvantumsenhet: Ant. stykk Prisenhet: Kr/stk

Tabell 5.12. Kaniner og bier

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Kaninkjøtt	260	33,00	8580	270	33,00	8910
Sum kaniner			8580			8910
Salg til Honningcentralen	406	46,40	18838	628	43,70	27444
Honning. Direkte salg	794	61,00	48434	972	65,00	63180
Sum birøkt			67272			90624
Kaniner og bier			75852			99534

Tabell 5.13. Kjøreinntekter m.v.

	Revidert regnskap 1998	Foreløpig regnskap 1999	Budsjett 2000
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygning	18614	17442	18125
Kjøring v/invest. grøfter	10096	6560	8904
Kjøring v/invest. nydyrking	3930	2010	2060
Sum kjøreinnt. v/investering	32640	26012	29089
Kjøring i skogen	79000	81800	80800
Kjøring på bierverk m.v.	150798	148601	146903
Innt. næster i full pensjon	49948	51411	53798
Kjøreinntekter m.v.	312386	307824	310590

Tabell 5.14. Arbeidsinntekter ved invest.

	Revidert regnskap 1998	Foreløpig regnskap 1999	Budsjett 2000
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest. arb. driftsbygninger	223317	209287	217475
Invest. arb. grøfter	12615	8167	11150
Invest. arb. nydyrking	3937	2042	2097
Arbeidsinnt. v/investeringer	239869	219496	230722

Tabell 5.15. Endringer i buskapsverdien

	Revidert regnskap 1998			Foreløpig regnskap 1999			Budsjett 2000		
	Antall d	Kr/dyr	1000 kr	Antall d	Kr/dyr	1000 kr	Antall d	Kr/dyr	1000 kr
Hester								
Storfe under 1 år	5300	2340,00	0	1500	7410,00	1400	7410,00	10374
Okser over 1 år	100	9670,00	12402	20700-	1880,00	8800-	1680,00	14784-
Kviger			967	12200-	8610,00	3300-	8000,00	26400-
Kyr			10268		105042-	25704		7808-
			29488		33808-			34580-
Sum storfe			53125		152062-			83572-
Sauer	25700	910,00	23387	3100-	1000,00	2700	1000,00	2700
Geiter	2100-	290,00	609-	800-	210,00	1700-	210,00	357-
Slaktesvin	25600	1160,00	29696	27600-	990,00	7500-	870,00	6525-
Avlssvin over 6 mnd.	700-	2920,00	2044-	4500	2490,00	2700-	2230,00	6021-
Sum svin	24900		27652	23100-		10200-		12546-
Høner	28500-	1,80	51-	14500	1,40	41000	1,40	57
Ender, kalkuner og gjess	4400-	80,00	352-	7900	80,00	4100	80,00	328
Struts	800	2280,00	1824	500	2280,00	400	2280,00	912
Sum fjørfe	3600-		1472	8400		4500		1240
Rev	40000-	580,00	23200-	10000-	490,00	5000	450,00	2250
Mink			0	5000	200,00	1000	210,00	2100
Lager, revskinn	45000	415,00	18675	60000	265,00	40000-	357,00	14280-
Sum pelsdyr	5000		4525-	55000		25000-		9930-
Kaniner	200-	70,00	14-	300-	70,00	300-	70,00	21-
Endringer i buskapsverdi			100437		146563-			92055-

A Kvantumsenhet: Ant. skinn Prisenhet: Kr/skinn

Tabell 5.16. Kunstgjødssel og kalk

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg	Tomn	Kr/100 kg			
Kalksalpeter	58061	128,22	74446	46601	130,04	60600	46200	107,37	49605
Kalkammosalpeter, 26% N	20249	182,88	37031	17927	179,23	32131	17800	138,87	24719
Urea	1906	371,95	7089	449	365,20	1640	700	325,97	2282
Hydro Svovelpluss	799	202,08	1615	1600	134,31	0	1600	112,00	0
Svovelkalksalpeter	1846	135,39	2499	4412	154,76	2149	4000	92,43	1792
Priv.imp. nitrogengjødssel	3687	159,57	5883			6828			3697
Sum nitrogen-gjødssel	86548	148,55	128563	70989	145,58	103348	70300	116,78	82095
Superfosfat P8	1027	174,26	1790	725	183,56	1331	740	160,50	1188
Råfosfat	76	192,38	146	56	220,95	124	40	102,66	41
Sum fosforgjødssel	1103	175,52	1936	781	186,30	1455	780	157,56	1229
Sum fosforgjødssel			1936			1455			1229
Kalissuper PK 5-17	880	220,71	1942	816	221,89	1811	840	214,30	1800
Kaliumsulfat 41%	171	309,79	530	158	307,53	486	150	304,58	457
Kaliumgjødssel 49%	310	237,89	737	1005	239,19	2404	780	235,97	1840
Kaliummagnesium 22%	401	243,65	977	487	243,39	1185	400	243,45	974
Sum PK-gjødssel og kaliumgj.	1762	237,57	4186	2466	238,69	5886	2170	233,69	5071
NK 19-16	11325	200,78	22738	9117	200,22	18254	8900	180,96	16105
Fullgjødssel 16-3-18	3311	230,02	7616	4555	228,62	10414	4950	197,17	9760
Fullgjødssel 11-5-17	11281	242,74	27383	13433	244,60	32857	12850	219,44	28198
Fullgjødssel 17-5-13	33316	217,86	72582	29627	219,84	65132	29700	190,59	56605
Fullgjødssel 21-4-10	152541	204,37	311748	163221	206,52	337084	160350	176,19	282521
Fullgjødssel 22-2-12	66772	216,74	144722	61639	218,00	134373	59400	190,90	113395
Fullgjødssel 15-4-12	2174	258,98	5630	2129	257,32	5478	2070	232,96	4822
Fullgjødssel 18-3-15	82885	218,59	181178	74599	217,68	163133	72250	192,95	139406
Fullgjødssel 21-3-8			0	69	207,10	143	3000	200,90	6027
Fullgjødssel 25-2-6	80106	211,05	169064	85666	214,04	183360	84150	183,78	154651
Fullgjødssel 6-5-20	1817	267,50	4860	1386	267,84	3712	1480	249,48	3692
NP 12-23			0	488	367,20	1792	1500	306,94	4604
Mekanisk blandet fullgjødssel	8421	185,91	15655	7851	188,43	14794	8900	154,73	13771
Sum fullgjødssel	453949	212,18	963176	453780	213,88	970526	449500	185,44	833557
Sum kunstgjødssel	543362	202,05	1097861	528016	204,77	1081215	522750	176,37	921952
Mikronæringsstoff	1301	460,62	5993	1305	475,72	6208	1305	479,99	6264
Sum mikronæringsstoff m.v.			5993			6208			6264
Kalk	284041	372,00	105663	275098	417,16	114760	299600	405,20	121398
Sum kunstgj./kalk (u/tlisk.)			1209517			1202183			1049614
Bulkrabatt/storsekkrabatt			25012	528016	5,08	24361	522750	5,08	26206
Andre rabatter	543362	7,28	39557			26823			26556
Kunstgjødssel og kalk			1144948			1150999			996852
A Kvantumsenhet:	Tomn	Kr/100 kg	Prisenhet:	Kr/100 kg					
B Kvantumsenhet:	Tomn	Kr/100 kg	Prisenhet:	Kr/100 kg					
C Kvantumsenhet:	Tomn	Kr/tomn	Prisenhet:	Kr/tomn					

Tabell 5.17. Innkjøpt kraftfôr

	Revidert regnskap 1998			Foreløpig regnskap 1999			Budsjett 2000		
	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr	Tomn	Kr/100 kg	1000 Kr
Drøvtyggerfôr <100 AAT	594932	260,68	1550895	542492	258,40	1401808	513300	246,75	1266577
Drøvtyggerfôr 100-120 AAT	415195	274,54	1139878	457118	273,37	1254182	432500	266,22	1151394
Drøvtyggerfôr >120 AAT	2263	424,08	9597	2317	384,42	8907	2200	303,13	6669
Andre blandinger store	1948	260,93	5083	2202	259,04	5704	2100	246,75	5182
Proteinkonsentrat ku	2019	378,75	7647	1178	378,78	4462	1100	375,58	4131
Sum kraftfôr til drøvtyggere	1016357	266,94	2713100	1005307	266,09	2675063	951200	255,88	2433953
Svinefôr	284605	265,66	756094	277798	256,24	711819	271400	245,78	667047
Diefôr purke	97472	276,12	269140	80672	273,67	220772	78800	268,67	211712
Purkefôr	9230	251,38	23202	20592	255,32	52576	20100	245,78	49402
Smågrisfôr	14360	380,29	54609	17712	364,94	64639	17300	362,52	62716
Karbohydratgrøpp, svin	384	240,89	925	44	245,45	108	0		0
Proteinkonsentrat, svin	4201	378,65	15907	3264	378,71	12361	3200	378,69	12118
Andre blandinger svin	18889	261,01	49303	21081	257,87	54361	20600	245,78	50631
Sum kraftfôr til svin	429141	272,45	1169180	421163	265,13	1116636	411400	256,11	1053626
Verpefôr	109463	266,92	292178	117108	261,13	305809	125300	253,23	317303
Oppalsfôr	25025	260,98	65310	24242	251,90	61066	25900	248,62	64392
Rugefôr	21492	272,09	58477	16844	271,33	45702	18000	260,01	46802
Kalkunfôr	12920	328,85	42488	15526	307,83	47794	16600	297,90	49451
Broilerfôr	69789	315,46	220153	79175	303,96	240657	84700	294,15	249142
Proteinkonsentrat, fjørfe	793	378,69	3003	163	378,53	617	200	375,58	751
Andre blandinger fjørfe	2209	254,64	5625	2677	253,08	6775	2900	250,61	7268
Sum kraftfôr til fjørfe	241691	284,34	687234	255735	277,01	708420	273600	268,68	735109
Hestepellels	9761	301,63	29442	10945	296,28	32428	10900	294,46	32097
Tørrfôr, pelsdyr m. Sa-Prm.	1910	697,23	13317	1653	812,70	13434	1700	791,91	13463
Førklisfret hvelte	3222	365,02	11761	1930	366,17	7067	1900	369,28	7016
Andre fôtblandinger	1388	268,30	3724	542	271,77	1473	500	239,32	1197
Sum kraftfôr, andre husdyr	16281	357,74	58244	15070	361,00	54402	15000	358,49	53773
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1703470	271,67	4627758	1697275	268,34	4554521	1651200	258,99	4276461
Grøpp av salgskorn	9805	273,16	26783	10866	274,33	29809	10900	274,70	29942
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1713275	271,68	4654541	1708141	268,38	4584330	1662100	259,09	4306403
Leiemalt i blandinger	3597-	177,99	6402-	4549-	189,09	8602-	4500-	188,75	8494-
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1709678	271,87	4648139	1703592	268,59	4575728	1657600	259,29	4297909
Rabatter og bonus			169395-			140180-			116046-
Småsekretilllegg	306624	28,65	87848	311791	36,31	113211	303327	36,31	110138
Innkjøpt kraftfôr			4566592			4548759			4292001

Tabell 5.18. Innkjøpte melkeprod. til fôr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr
Skummet melk	5000	68,80	3440	5000	74,40	3720
Myse	845750	8,18	69182	776446	7,82	58553
Innkj. melkeprod. til fôr			72622			62273
						66147

Tabell 5.19. Annet innkjøpt fôr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tomn	Kr/100 kg	1000 kr	Tomn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	8301	504,41	41871	7169	593,16	42524
Høy, importert	15488	168,09	26034	9822	186,65	18333
Melkeerstatninger	5774	1270,00	73330	6393	1146,00	73364
Salt	3000	170,00	5100	2000	190,00	3800
Slakteriavfall	12225	125,00	15281	10200	134,00	13668
Fisk og fiskeavfall	39935	100,00	39935	29400	74,00	21756
Blod	815	40,00	326	600	40,00	240
Fett	82	500,00	410	60	200,00	120
Organisk våtfôr	26417	226,61	59864	25900	224,92	58254
Annet innkjøpt fôr			262151			231959

A Kvantumsenhet: 1000 ffe Prisenhet: Kr/100 ffe

Tabell 5.21. Andre kostnader

	Revidert regnskap 1998			Foreløpig regnskap 1999			Budsjett 2000		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kostn. v/leiemaling av korn	1165	36,39	424	1165	37,64	439	1100	39,87	439
Rensing av såkorn	13602	72,90	9916	17700	74,90	13257	15400	75,60	11642
Ensleringsmidler	21755	625,81	136145	22418	661,18	148223	21524	670,27	144269
Halmbeh.middel. Natronlut	27	481,00	130	7	481,00	34	7	481,00	34
Halmbeh.middel. Ammoniak	2285	7,54	17229	1980	7,69	15226	2000	7,69	15380
Plantevernmidler			252866			226796			243420
Frakt. Korn og Oljefrø	270777	6,98	18900	272961	7,05	19244	279983	7,44	20831
Frakt. Kunstgjødssel	543362	10,39	56455	528016	10,77	56867	522750	10,77	56300
Frakt. Poteter	120911	13,40	16202	119496	13,50	16132	118125	14,90	17601
Frakt. Grønnsaker	83402	18,75	15638	89615	18,75	16803	89028	20,80	18518
Frakt. Bær	1007	21,65	218	1210	21,65	262	1474	24,02	354
Frakt. Blomster	23937	3,67	8785	24261	3,67	8904	21821	4,07	8881
Frakt. Frukt	5019	22,26	1117	3780	22,26	841	5744	24,69	1418
Sum frakt. Hagebruksprod.			25758			26810			29171
Fiberduk	10678	0,49	5232	10700	0,50	5350	11581	0,52	6022
Investeringsavg. Fiberduk			366			0			0
Fiberduk inkl. inv. avgift	10678	0,52	5598	10700	0,50	5350	11581	0,52	6022
Plastfolie i hagebruket	3419	1373,91	4697	3435	1398,64	4804	3747	1443,40	5408
Inv. avg. plastf. i hagebr.			329			0			0
Plastfolie i jordbruket	6720	23880,00	160474	6791	24166,56	164115	6783	27235,71	184740
Inv. avg. plastf. i jordbr.			11233			0			0
Plastfolie inkl. inv. avgift	10139	17431,01	176733	10226	16518,58	168919	10530	18057,74	190148
Embal. Gr. s. /bær. Bølgepapp			49660			52487			53521
Embal. Gr. s. /bær. Trekasser			1188		1266				1292
Embal. Gr. s. /bær. Papirsekker			2088		2204				2250
Embal. Gr. s. /bær. Bomullsekker			1037		1096				1117
Embal. Gr. s. /bær. Plastp./sek.			16970		17936				18287
Embal. Gr. s. /bær. Pl. korg. o. l.			4629		4892				4988
Emballasje. Eksp. polystyren			9676		10240				10416
Embal. Gr. s. /bær. Annen embal.			1517		1603				1634
Sum emballasje. Grønns., bær			86765		91724				93505
Emballasje. Frukt	1414	102,34	1447	1480	103,36	1530	1494	104,40	1560
Emb. Frukt. Eksp. polystyren	87091	5,81	506	91141	5,87	535	91906	5,93	545
Emballasje. Blomster	4758	373,52	17772	4979	377,26	18784	5026	381,03	19151
Sum emballasje. Hagebrukspr.			106490			112573			114761
Torv- og plastpotter	39765	387,42	15406	40243	383,67	15440	38406	396,24	15218
Dyrkingstorv	57	349,20	19904	58	383,40	22237	58	391,71	22719
A Kvantumsenhet: Tonn		Kr/kg							
B Kvantumsenhet: Kv.ind.		Pr. ind. frakt							
C Kvantumsenhet: 1000 m2		Kr/m2							
D Kvantumsenhet: Dekar		Kr/daa							
E Kvantumsenhet: Ant. kasser		Kr/kasse							
F Kvantumsenhet: Kvantum		Pr. ind. emb.							
G Kvantumsenhet: Ant. kart.		Kr/kartong							
H Kvantumsenhet: 1000 m3		Kr/m3							

Tabell 5.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	73118	246,60	180309	59824	305,30	182643
Fyringsolje. Kornløkker	7298	246,60	17997	6053	305,30	18480
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1056462			1048670
						1142479

Tabell 5.23. Kapitalslitt

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Kvantum	Pr. ind.kts.	Kvantum	Pr. ind.kts.	Kvantum	Pr. ind.kts.
Kapitalslitt. Bygninger	66702	276,20	65807	282,60	65050	289,70
Kapitalslitt. Maskiner/redsk.	108475	276,20	107228	282,60	105368	289,70
Kapitalslitt. Biler	7314	276,20	7006	282,60	6697	289,70
Kapitalslitt. Grøfter	7560	276,20	7272	282,60	7056	289,70
Kapitalslitt. Hydrotekn. anl.	199	276,20	195	282,60	190	289,70
Kapitalslitt	5254705		5298977		5340938	

Tabell 5.24. Rentekostnader. Lånt kapital

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Mill. kr	Rentepros.	Mill. kr	Rentepros.	Mill. kr	Rentepros.
Nedbetalingslån statsbanker	1969	4,59	1986	6,57	130480	2013
Nedbet.lån andre långivere	20092	6,22	1249722	7,22	1475912	20971
Sum nedbetalingslån	22061	6,07	1340099	7,16	1606392	22984
Sum rentebærende utlån	22061	6,07	1340099	7,16	1606392	22984
Investeringsslån LUF	1495		0		0	1488
Rentekostnader lånt kapital	23556	5,69	1340099	6,72	1606392	24472
Effekt av finansiering	531994-		554265-		614831-	

Tabell 5.25. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 1998	Foreløpig regnskap 1999	Budsjett 2000
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Driftsplanlag m.v.	544	724	740
Fremme av norsk engfrøavl	3493	2389	3200
Utb.fra tilt.f. f.små-/fj.fe	31415	26839	21000
Inseminering m.v.	68113	68159	69800
Prod.till.dyrk.før i fjellet	10532	10462	10500
Areal kult.landsk.tillegg	3916757	3357070	3312625
Produksjonstilllegg husdyr	1742618	2117007	2335834
Driftstillegg i mjølkeprod.	1419647	1393465	1377500
Tilsk. til økologisk jordbr.	13166	37161	39500
Uford. bev.red. prod.tilsk.	0	0	91500-
Sum produksjonstilskudd	7206285	7013276	7079199
Plant i eldre fruktrefelt	2641	3522	3700
Senkings- og lukningsarb.mv	53	0	0
BU-invest. tradisj. jordbruk	64512	89392	100000
BU-invest. Grøfting	0	9726	25000
Tekniske miljøinvest.	47265	30364	25000
Tilsk. energioekonom. tiltak	3262	3922	0
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	32900	38300	45000
Opphørte ordninger	200	200	500
Sum utbet. Landbr.utb.fond	150833	175426	199200
Fulldyrking	81	0	0
Bygging av jordbr.veier	31	50	0
Sum investeringsstilskudd	150945	175476	199200
Utbet. Kat.fnd. pl.prod.	57239	17181	64000
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1170012	1212673	1279319
Adm.tilskudd til avløserlag	36475	39347	30000
Refusj. utgifter under sykdom	125277	181439	194800
Sjukelønnsordning	92000	88000	88000
Kommunale vikarordninger	40960	38695	38000
Medlemsavgift, folketrygden	130800	130800	130800
Samdrifter	0	23987	24100
Tidligpensjonsordning	0	29596	77935
Uspesifiserte utbetalinger	1531	3574	0
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	44628	48108	55702
Statstilskudd	9056152	9002152	9261055

Tabell 5.26. Bruttoinvest. Løpende priser

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1000 Kr	1000 Kr	1000 Kr	1000 Kr	1000 Kr	1000 Kr
Bygninger	1861400	1744200	1744200	1812500		
Maskiner og redskaper	3056992	2978484	2978484	2808941		
Biler	108100	138800	138800	142100		
Grøfter	120085	79050	79050	107920		
Hydrotekniske anlegg	6100	2900	2900	3400		
	2387	1101	2635,00	1260		
	2555,00			2698,00		
	2555,00			2698,00		
Sum avskrivb. bruttoinvest.	5152677	4943434	4943434	4874861		
Fulldyrking u. grøftekostn.	39277	5000	4024,00	5000		
Senkingsarbeider	83	5000	4024,00	4120,00		
	1923,00			0		
Sum br.invest.uavskr.jordkap	39360	5000	4024,00	5000		
	10078			4120,00		
Sum bruttoinvesteringer	5192037	4963554	4963554	4895461		
A Kvantumsenhet: Dekar	Prisenhet: Kr/daa					

Tabell 5.27. Investeringsavg. Kapitalvarer 1000 kr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1998	1998	1999	1999	2000	2000
Bygninger (vedlikehold)	53600	12002	0	11305	0	
Imp.og norskprod.mask./redsk	190249	654	0	2572	0	
Vanningsanlegg	654	44450	2620	2463		
Brukte maskiner/redskaper	44450	38402	2426	16340		
Vedlikehold,maskiner/redsk.	38402	273755	17048	0		
Sum inv.avg.,maskiner/redsk.	273755	6600	0			
Investeringsavgift, biler	6600					
Sum inv.avg., kapitalvarer	333955	17048	17048	16340		

Tabell 5.28. Bokført kapital, 1000 kr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1998	1998	1999	1999	2000	2000
Jord- og driftsbygninger	34210000	35288000	35288000	35906000		
Maskiner og redskaper	9822000	9512000	9512000	9137000		
Biler	283000	277000	277000	256000		
Husdyr	8035000	7435000	7435000	6791000		
Vareer i arbeid	6045498	6029070	6029070	5955499		
Sum bokført kapital	58395498	58541070	58541070	58045499		
Herav lånt kapital	23556000-	23921000-	23921000-	24472000-		
Egenkapital	34839498	34620070	34620070	33573499		

Tabell 5.29. Arbeidsforbruk, årsverk

Arbeidsforbruk i jordbruket	Revidert regnskap		Foreløpig regnskap		Budsjett	
	1998	1999	1999	2000	2000	2000
	81700	78900	78900	76100	76100	76100

Tabell 5.30. Sammen drag. Totalkalkylen. Mill. Kroner.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	*	2000**
Korn, erter og oljefrø	3114	2116	2450	2590	2572	2524	2571		2629
Poteter	495	531	516	514	499	507	476		466
Stråfrø m.v.	48	44	45	41	41	58	50		52
Hagebruksprodukter	2593	2477	2449	2446	2403	2472	2557		2624
Andre frø til modning	13	26	38	50	57	42	46		41
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	6263	5195	5497	5642	5572	5603	5701		5811
Melk	7011	6849	6453	6406	6340	6562	6231		6380
Kjøtt	6956	7127	6842	6974	6887	7025	6934		6473
Egg	694	670	581	531	536	523	548		524
Ull	220	229	198	191	179	176	167		171
Pelsdyr	187	300	290	453	286	210	176		210
Salg av levende dyr	7	2-	2-	4-	1	10	2		3
Kaniner og bier	45	42	51	57	66	76	100		108
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	15121	15216	14413	14608	14295	14656	14157		13869
Sum pl. og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	21384	20411	19911	20249	19867	20259	19859		19681
Kjørelinntekter m.v.	336	337	339	326	313	312	308		311
Arbeidsinntekter ved invest.	133	168	106	200	196	240	219		231
Sum andre inntekter	468	506	445	526	509	552	527		541
Endringer i buskapsverdien	92	20-	170	107	14	100	147-		92-
Lagerendringer, førmidler									
Sum lagerendringer buskap og førmidler	92	20-	170	107	14	100	147-		92-
Sum inntekter	21944	20896	20525	20882	20390	20911	20240		20130
Kunstgjødsel og kalk	1166	1126	1105	1165	1180	1145	1151		997
Innkjøpt kraftfôr	4995	4674	4406	4457	4619	4567	4549		4292
Innkjøpte melkeprod. til fôr	150	129	96	67	70	73	66		62
Annet innkjøpt fôr	201	204	233	253	256	262	232		220
Såfrø og planter	549	549	540	529	541	571	613		604
Andre kostnader	4017	3946	4138	4181	4299	4265	4269		4571
Vedlikehold	1139	1148	1163	1199	1265	1208	1179		1164
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12217	11776	11681	11851	12229	12091	12058		11911
Kapitalsilt	4968	4963	5044	5107	5191	5255	5299		5341
Sum kostnader	17184	16739	16725	16958	17420	17346	17357		17252
Rentekostnader. Lånt kapital	2029	1438	1336	1259	1154	1340	1606		1466
Effekt av finansiering	496	293	515	272	566	532	554		615
Direkte tilskudd	8826	8743	8212	8311	8548	9056	9002		9261
Jordbrukets nettoprodukt	4759	4157	3800	3924	2970	3565	2883		2878
Vederlag til arbeid og kapital	13585	12900	12012	12236	11518	12622	11885		12139
Vederlag til arbeid og egenkapital	12052	11755	11191	11248	10931	11814	10833		11288

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

Tabell 5.31. Prosentvis utvikling (verdbasis). 1998 = 100. Totalkalkylen.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999 *	2000**
Korn, erter og oljefrø	123,3	83,8	97,0	102,6	101,9	100,0	101,8	104,1
Poteter	97,6	104,7	101,7	101,3	98,4	100,0	93,8	91,9
Stråfôr m.v.	82,7	75,8	77,5	70,6	70,6	100,0	86,2	89,6
Hagebruksprodukter	104,8	100,2	99,0	118,9	97,2	100,0	103,4	106,1
Andre frø til modning	30,9	61,9	90,4	99,9	135,7	100,0	109,5	97,6
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	111,7	92,7	98,1	100,6	99,4	100,0	101,7	103,7
Melk	106,8	104,3	98,3	97,6	96,6	100,0	94,9	92,1
Kjøtt	99,0	101,4	97,3	99,2	102,4	100,0	104,7	100,1
Egg	132,6	128,1	111,0	101,5	102,4	100,0	98,7	100,1
Ull	125,0	130,1	112,5	108,5	101,7	100,0	94,8	97,1
Pelsdyr	66,0	106,0	102,4	160,0	101,0	100,0	62,1	74,2
Salg av levende dyr	70,0	20,0-	20,0-	40,0-	10,0	100,0	20,0	30,0
Kaniner og bier	59,2	55,2	67,1	75,0	85,8	100,0	131,5	142,1
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	103,1	103,8	98,3	99,6	97,5	100,0	96,5	94,6
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og h.j.forbr.	105,5	100,7	98,2	99,9	98,0	100,0	98,7	97,1
Kjørelinntekter m.v.	107,6	108,0	108,6	104,4	100,3	100,0	98,7	99,6
Arbeidsinntekter ved invest.	55,4	70,0	44,1	83,3	81,6	100,0	91,2	96,2
Sum andre inntekter	84,7	91,6	80,6	95,2	92,2	100,0	95,4	98,0
Sum inntekter	104,9	99,9	96,1	101,7	97,5	100,0	96,7	96,2
Kunstgjødsei og kalk	101,8	98,3	98,5	97,5	103,0	100,0	100,5	87,0
Innkjøpt kraftfôr	109,3	102,3	96,4	97,5	101,1	100,0	99,6	93,9
Innkjøpte melkeprod. til fôr	205,4	176,7	131,5	91,7	95,8	100,0	90,4	84,9
Annet innkjøpt fôr	76,7	77,8	88,5	96,5	97,7	100,0	88,5	83,9
Såfrø og planter	96,1	96,1	94,5	92,6	94,7	100,0	107,3	105,7
Andre kostnader	94,1	92,5	97,0	98,0	100,7	100,0	100,0	107,1
Vedlikehold	94,2	95,0	96,2	99,2	104,7	100,0	97,5	96,3
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	101,0	97,3	96,6	98,0	101,1	100,0	99,7	98,5
Kapitalslit	94,5	94,4	95,9	97,1	98,7	100,0	100,8	101,6
Sum kostnader	99,0	96,5	96,4	93,9	100,4	100,0	119,8	109,4
Rentekostnader. Lånt kapital	151,4	107,3	99,7	93,7	85,1	100,0	104,1	115,6
Effekt av finansiering	93,2	55,0	96,8	51,1	106,3	100,0	104,1	115,6
Effekt av finansiering	93,2	55,0	96,8	51,1	106,3	100,0	104,1	115,6
Direkte tilskudd	97,4	96,5	90,6	91,7	94,3	100,0	99,4	102,2
Jordbrukets nettoprodukt	133,4	116,6	106,5	110,0	83,3	100,0	80,8	80,7
Vederlag til arbeid og kapital	107,6	102,2	95,1	96,9	91,2	100,0	94,1	96,1
Vederlag til arbeid og egenkapital	102,0	99,5	94,7	95,2	92,5	100,0	91,6	95,5
Vederlag til arbeid og egenkapital	102,0	99,5	94,7	95,2	92,5	100,0	91,6	95,5

Tabell 5.32. Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylen.

	Jordbruket totalt. Mill. kr.				Pr. årsverk. Kroner				
	Jordbr. netto- produkt	Direkte tilskr.	Veder- lag til arbeid og kapital	Effekt av finans- tering	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital	Endring	Nivå Endring	Vederlag til arbeid og egenkapital
1959	1374	103	1477	27	1461	5818	231	5758	124
1960	1439	103	1542	4	1499	6049	305	5882	407
1961	1481	95	1576	35	1560	6354	305	6289	407
1962	1413	83	1496	83	1523	6227	127	6341	52
1963	1440	80	1520	41	1503	6605	378	6528	187
1964	1513	75	1589	97	1621	7208	603	7353	825
1965	1601	191	1792	78	1800	8507	1299	8542	1189
1966	1582	191	1773	61	1753	8638	131	8544	2
1967	1667	221	1888	93	1893	9290	652	9315	771
1968	2068	254	2323	74	2301	11643	2353	11532	2217
1969	1889	279	2168	80	2129	11260	383	11058	474
1970	1929	267	2195	294	2355	12177	917	13061	2003
1971	2193	365	2557	180	2588	15294	3117	15477	2416
1972	2293	417	2710	229	2775	17371	2077	17789	2312
1973	2350	480	2831	259	2912	18708	1337	19244	1455
1974	2656	545	3201	348	3337	21882	3174	22808	3564
1975	2755	545	3958	484	4196	27913	6031	29589	6781
1976	3309	1202	5036	446	5170	35019	7106	35954	6365
1977	4121	2054	6176	505	6312	43368	8349	44324	8370
1978	4363	2488	6850	551	6868	49638	6270	49770	5446
1979	3615	2749	6364	379	6104	47282	2356	45347	4423
1980	4584	2884	6973	1008	7172	55521	8239	57105	11758
1981	4713	3404	7988	1469	8410	64733	9212	68149	11044
1982	4201	3967	8680	1387	8804	71794	7061	72817	4668
1983	4584	4208	8409	1158	8086	71021	773	68291	4526
1984	5321	4230	9551	924	8917	82195	11174	76734	8443
1985	5061	4233	9294	910	8515	81101	1094	74303	2431
1986	5790	3986	9775	1281	9056	86970	5869	80569	6266
1987	6251	4276	10527	1766	97381	10411	10411	90985	10416
1988	5674	4789	10463	1442	9217	101192	3811	89141	1844
1989	6880	5054	11934	1027	10361	117347	16155	101876	12735
1990	7076	6184	13260	932	11628	134350	17003	117814	15938
1991	4955	8147	13102	777	11396	136481	2131	118704	890
1992	3945	9042	12986	527	11150	138447	1966	118870	166
1993	4759	8326	13585	496	12052	149285	10838	1332437	13567
1994	4157	8743	12900	293	11755	143020	6265	130325	2112
1995	3800	8212	12012	515	11191	134666	8354	125459	4866
1996	3924	8311	12236	272	11248	141127	6461	129737	4278
1997	2970	8548	11518	566	10931	137124	4003	130131	394
1998	3565	9056	12622	532	11814	154488	17364	144597	14466
1999*	2883	9002	11885	554	10833	150630	3858	137296	7301
2000**	2878	9261	12139	615	11288	159516	8886	148327	11031

* Foreløpige tall

** Budsjett

Tabell 5.33. Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylen i faste 1998-kroner

	Jordbruket totalt, mill kr						Pr årsverk. Kroner			
	Jord- brukets nettopr.	Direkte tilskudd	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finan- siering	Renter på lånt kapital	Vederlag til arbeid og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
							Nivå	Endring	Nivå	Endring
1986	8734	6013	14745	1932	3017	13661	131191		121536	
1987	8672	5932	14604	2450	3408	13645	135091	3900	126218	4683
1988	7378	6228	13606	1875	3497	11986	131588	-3503	115917	-10301
1989	8556	6285	14841	1277	3233	12885	145931	14343	126691	10774
1990	8453	7388	15841	1113	3063	13891	160499	14569	140745	14054
1991	5724	9411	15135	898	2869	13164	157658	-2841	137123	-3622
1992	4453	10206	14658	595	2667	12585	156269	-1389	134172	-2951
1993	5251	9739	14991	547	2239	13299	164732	8463	146141	11969
1994	4524	9515	14039	319	1565	12792	155643	-9090	141827	-4314
1995	4037	8724	12760	547	1419	11888	143057	-12586	133276	-8551
1996	4116	8718	12835	285	1321	11799	148041	4985	136093	2817
1997	3037	8741	11778	579	1180	11178	140221	-7820	133070	-3023
1998	3565	9056	12622	532	1340	11814	154488	14267	144597	11527
1999*	2818	8798	11616	541	1570	10588	147219	-7269	134187	-10410
2000**	2744	8829	11573	586	1398	10762	152083	4864	141415	7228

5.2 Forbrukstabeller

Tabell 5.34. Forbruk av kjøtt. engros ekskl. transittforbruk, tonn.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999*	2000**
Storfe							
Salgsproduksjon	84680	82757	83851	86923	89842	93382	90883
Hjemmeforbruk	169	160	151	159	137	133	129
Destruert							-1000
Lagerendring	-850	1090	-23	-1665	-743	819	-3308
Import	583	1750	4023	2949	2714	3345	3546
Eksport	-240	-330	0	-904	-1932	-7661	0
Sum forbruk	84342	85427	88002	87462	90018	90018	90250
Forbruk kg/person	19,45	19,60	20,09	19,85	20,31	20,17	20,10
Kalv							
Salgsproduksjon	1778	1236	1077	995	834	1487	860
Hjemmeforbruk	5	6	6	4	7	7	7
Lagerendring	340	20	-79	79	0	-64	0
Import	0	105	45	0	0	0	0
Eksport	0	0	0	0	0	-148	0
Sum forbruk	2123	1367	1049	1078	841	1282	867
Forbruk kg/person	0,49	0,31	0,24	0,24	0,19	0,29	0,19
Sau/lam							
Salgsproduksjon	24688	24786	25443	24182	22950	22363	22921
Hjemmeforbr./Dir. salg	454	425	403	382	382	377	373
Lagerendring	-1358	569	-1541	1126	1133	677	-143
Becquerel-kjøtt							0
Skrapesyke-kjøtt			-1599	-157			0
Import	190	303	121	2	4	266	527
Eksport	0	0	0	-955	-136	-175	0
Sum forbruk	23974	26083	22827	24580	24333	23508	23678
Forbruk kg/person	5,53	5,98	5,21	5,58	5,49	5,27	5,27
Geit							
Salgsproduksjon	329	324	313	316	298	265	250
Hjemmeforbruk							0
Lagerendring	9	1	-4	-16	-28	0	0
Import							0
Eksport							0
Sum forbruk	338	325	309	300	270	265	250
Forbruk kg/person	0,08	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,06
Hest							
Salgsproduksjon	823	718	656	589	618	602	600
Hjemmeforbruk							0
Lagerendring	20	0	0	0	0	0	0
Import							0
Eksport							0
Sum forbruk	843	718	656	589	618	602	600
Forbruk kg/person	0,19	0,16	0,15	0,13	0,14	0,13	0,13
Svinekjøtt							
Salgsproduksjon	90386	95085	102413	104515	105477	107690	104124
Hjemmeforbruk	1022	978	936	939	921	921	920
Destruert							-1000
Lagerendring	535	-354	-2233	2493	-2018	1874	-2620
Import spekk	640	774	142	830	941	800	800
Import annet	3568	3817	2632	759	879	1151	862
Eksport	-345	-144	-139	-4005	-512	-11479	0
Sum forbruk	95806	100156	103751	105531	105688	100957	103086
Forbruk kg/person	22,09	22,98	23,68	23,95	23,85	22,63	22,96
Sum kjøtt eks. fjørfe							
Salgsproduksjon	202684	204906	213753	217520	220019	225789	219638
Hjemmeforbruk	1650	1569	1496	1484	1447	1438	1429
Kassert og destruert	0	0	-1599	-157	0	0	-2000
Lagerendring	-1304	1326	-3880	2017	-1656	3306	-6071
Import	4981	6749	6963	4540	4538	5562	5735
Eksport	-585	-474	-139	-5864	-2580	-19463	0
Sum forbruk	207426	214076	216594	219540	221768	216632	218731
Forbruk kg/person	47,83	49,11	49,44	49,83	50,04	48,55	48,73
Fjørfe							
Salgsproduksjon	25647	28633	32425	33399	31394	36541	40467
Hjemmeforbruk							0
Lagerendring	904	-1345	-2029	-793	2811	570	570
Import	136	786	0	0	0	200	200
Eksport	0	0	0	-5	-25	0	0
Sum forbruk	26687	28074	30396	32601	34180	37311	41237
Forbruk kg/person	6,15	6,44	6,94	7,40	7,71	8,36	9,19
Sum forbruk kjøtt i alt	234113	242150	246990	252141	255948	253943	259968
Forbruk kg/person	53,98	55,55	56,38	57,23	57,75	56,91	57,91

Tabell 5.35. Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999*	2000**
Bruttoproduksjon av egg	53418	53870	54083	51731	51698	51343	49944	50924	51277
- 4 % svinn	2137	2155	2163	2069	2068	2054	1998	2037	2051
Nettoproduksjon	51281	51715	51920	49662	49630	49290	47946	48887	49226
- rugeegg, verperase	415	415	382	385	335	335	336	343	342
Salgsprod. og hjemmeforbruk	50866	51300	51537	49277	49296	48955	47611	48544	48884
Import av skallegg	116	46	0	45	404	426	1190	351	1585
Eksport av skallegg	518	1089	1486	476	887	830	654	156	360
Lagerøkning skallegg	177	-168	158	-139	161	-27	76	-326	
Eksport av eggprodukter 1) :									
Eksport av heleggpulver 2)	1428	1500	669	1057	654	480	575	1240	1750
Eksport av eggehvite	754	1181	2112	1531	1200	970	975	832	850
- 19 % svinn, eggprod.fab.	1047	1051	1061	1075	977	984	939	1144	1140
Forbruk i alt	47059	46693	46052	45323	45821	46144	45581	45849	46369
Folkemengde	4286	4312	4337	4359	4381	4406	4431	4462	4489
Forbruk, kg/pers.	10,98	10,83	10,62	10,40	10,46	10,47	10,29	10,28	10,33

1) Nye beregninger av eggprodukter f.o.m. 1992

2) Regnet om til skallegg

5.3 Utviklingen i arbeidsforbruket

Tabell 5.36. Beregnet totalt arbeidsforbruk i jordbruket 1969-2000

År	Antall bruk	Timer pr. bruk	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk
1969	154 977	2 609	404,3	2 100	192,5
1970	149 000	2 541	378,6	2 100	180,3
1971	142 000	2 473	351,2	2 100	167,2
1972	136 300	2 404	327,7	2 100	156,0
1973	134 000	2 372	317,8	2 100	151,3
1974	131 300	2 340	307,2	2 100	146,3
1975	129 000	2 308	297,7	2 100	141,8
1976	127 000	2 276	287,5	2 000	143,8
1977	126 500	2 224	281,3	1 975	142,4
1978	125 500	2 172	272,6	1 975	138,0
1979	125 302	2 121	265,8	1 975	134,6
1980	121 700	2 039	248,1	1 975	125,6
1981	119 300	2 043	243,7	1 975	123,4
1982	116 600	2 047	238,7	1 975	120,9
1983	114 000	2 052	233,8	1 975	118,4
1984	111 300	2 061	229,4	1 975	116,2
1985	109 300	2 070	226,3	1 975	114,6
1986	106 700	2 080	221,9	1 975	112,4
1987	104 500	2 043	213,5	1 975	108,1
1988	101 800	2 006	204,2	1 975	103,4
1989	99 382	1 969	195,7	1 925	101,7
1990	96 450	1 919	185,1	1 875	98,7
1991	93 300	1 930	180,1	1 875	96,0
1992	90 700	1 940	176,0	1 875	93,8
1993	87 450	1 951	170,6	1 875	91,0
1994	84 550	2 000	169,1	1 875	90,2
1995	81 350	2 055	167,2	1 875	89,2
1996	78 800	2 063	162,6	1 875	86,7
1997	76 050	2 071	157,5	1 875	84,0
1998	73 700	2 078	153,1	1 875	81,7
1999	70 969	2 084	147,9	1 875	78,9
2000	68 600	2 080	142,7	1 875	76,1

6 Normaliserte regnskaper

6.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

For at brukerne av normaliserte regnskaper skal bli kjent med serienes begrensninger, er prinsippene nærmere forklart nedenfor. Samtidig er det pekt på enkelte forhold som det er grunn til å være oppmerksom på ved bruken av seriene.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en umulig oppgave. Dersom alle år var normale, ville dette gripe inn i de fleste poster i totalregnskapet på en måte som en ikke har grunnlag for å beregne. F.eks. ville det være mindre behov for investeringer i lagerbygg. I stedet har en valgt å justere bare noen poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivetsberegningene på en uheldig måte.

BFJ startet arbeidet med normaliserte regnskaper i 1979. Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret. For i år gjelder det perioden 1986-2000.

6.2 Generelt om bakgrunn og framgangsmåte for normaliserte regnskaper

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der jordbruksavtalen ikke opererer med faste priser (f.eks. poteter og hagebruksvekster). Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

6.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er de registrerte regnskapstallene i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylen.

6.4 Begrensninger

Også i de normaliserte regnskapene er tall fra år med foreløpig regnskap noe mer usikre enn tall fra år med revidert regnskap.

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene. Budsjettet for 2000 er, for begge metodenes vedkommende, beregnet uten de eventuelle endringene som følger av jordbruksforhandlingene i 2000. Derfor er budsjettall og regnskapstall ikke direkte sammenlignbare på inntektssiden.

Begrepet ”normalår” er tolket på en bestemt måte. Det er forutsatt at en 12-års rettlinjert trend på 12 tre-års glidende gjennomsnitt av avlingene, gir den normale utviklingen. Dette vil være rimelig dersom utviklingen faktisk viser seg å være rettlinjert. Men siden avlingene er påvirket av værforhold og endringer i plantekulturarbeidet, som ikke utvikler seg lineært, kan dette være en unaturlig forutsetning i enkelte tilfeller. Hvis den rettlinjete trenden ikke gir et helt godt bilde av den normale utviklingen, så vil misvisningen være størst i endene av perioden, dvs. 1986-87 og 1999-2000. For noen av hagebruksvekstene vil det også være slik at en ikke har så lange avlingsserier som metoden over forutsetter. For disse vekstene har en måttet gjøre forenklinger i opplegget mht. beregningen av normalårs avlingsnivå. Resultatet er større usikkerhet i normalårsavlingene.

6.5 Nærmere om prinsippene som er lagt til grunn ved normaliseringen

6.5.1 Planteproduksjonspostene

6.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. (Se unntakene som er nevnt over.)

Normalårsavlingene i 2000 er fastsatt på bakgrunn av samme trend. På denne måten har en jevnet ut de årlige variasjonene i avlingene.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statens Kornforretning. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Landbrukets Priscentral delvis i kombinasjon med SSBs tall, mens SSBs avlingstall nyttes for de øvrige vekstene, i første rekke fôrvekster.

På kornpostene nyttes, som nevnt, registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Landbrukets Priscentral har fra og med 1996 også vært ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For rug er det svært dårlig samsvar mellom Byråets produksjonstall og leveransene til Statens Kornforretning. Siden rug betyr svært lite i totaljordbruket, er normaliseringen sløffet. Det samme gjelder stikkelsbær og rips.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en tre-års periode i normaliserte regnskaper.

6.5.1.2 Anvendelse og svinn

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Både kvantumet av hjemmeforbrukt såkorn og hjemmeforbrukt fôrkorn har vist og viser såpass små variasjoner at en ikke har foretatt korreksjoner av tallene i regnskapsårene. Totalkalkylens tall er altså brukt ujusterte for disse anvendelsene. Hjemmeforbruk av matkorn er tatt ut av totalkalkylen fra og med 1985.

Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

For poteter har en beregnet kvantumet av matpoteter til salg og hjemmeforbruk på grunnlag av forbrukstallene og folketallet i det enkelte år. Forbrukstallet for matpotet i regnskapsårene er glattet over fem år. For budsjettåret er forbrukstallet fra den ikke-normaliserte delen av totalkalkylen brukt direkte.

De ulike, faktiske anvendelsene av poteter til industri er glattet over en 5-års periode i normaliserte regnskaper, med unntak for budsjettåret. Budsjettårsanslaget blir ikke normalisert.

For hagebruksvekstene har en regnet at en viss del av avlingen blir nyttet til salg og hjemmeforbruk. Tidligere brukte en et treårig gjennomsnitt av de svinnprosentene som er nyttet i registrerte regnskaper. Fra og med år 2000 brukes svinnprosenten fra budsjettåret i registrerte regnskaper.

6.5.1.3 Priser

For korn har en brukt budsjettprisene for året etter avlingsåret som normal pris i regnskapsårene. For budsjettåret er totalkalkylens registrerte budsjettpris nyttet direkte.

For vekstene i den grønne sektor er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

For 2000 er budsjettprisen benyttet direkte (samme framgangsmåte er nyttet for arealet).

6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonspostene

De eneste endringene i forhold til registrerte regnskaper gjelder normalisering (glatting) av prisene på pelsdyrskinn. Glattingen av prisene er foretatt over 5 år.

Øvrige produksjoner som er basert på grovfôr, vil også være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

6.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 forutsatt at det bare er for enkelte poster under "Andre kostnader" og for kunstgjødsel at det er aktuelt å endre de registrerte regnskapstallene i forbindelse med normaliseringen. I år som i fjor har en ikke normalisert handelsgjødselforbruket.

6.5.4.1 Andre kostnader

Under "Andre kostnader" har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

I tillegg har nemnda fra og med beregningen i 1997 vedtatt å ta inn en glatting av kostnadene til brannforsikring (dvs. nettobeløpet mellom utbetalte erstatninger og betalte premier). Disse kostnadene kan variere sterkt fra år til år.

6.5.4.2 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 1986 - 1998, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 1999 og 2000.

6.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er Katastrofefondet for planteproduksjon. Budsjettnemnda har vedtatt at i normaliserte regnskaper skal utbetalinger fra Katastrofefondet beregnes som gjennomsnittet av utbetalingene i de 14 foregående årene.

6.5.6 Renter på lånt kapital

Selv om volumet av lånt kapital trolig påvirkes noe av avlingsforholdene, er det statistiske grunnlaget foreløpig for usikkert til å foreta justeringer for dette i normaliserte regnskaper. Volumtall og rentefot er derfor hentet direkte fra registrerte regnskaper.

6.6 Resultater av beregningene

6.6.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper

I tabell 6.1 er resultatene for de enkelte hovedpostene gjengitt for perioden 1986-2000. Kommentarene under er knyttet til vederlaget til arbeid og egenkapital, og en har konsentrert seg om de siste årene.

- Sterk nedgang fra 1994 til 1995. Produksjonsinntektene går ned. Kostnadene til uvarige driftsmidler synker, men oppveies delvis av økte kapitalslitkostnader. Totale kostnader, inkludert rentekostnader, går imidlertid litt ned. Reduksjon i de direkte tilskuddene bidrar også til nedgangen i vederlaget.
- Nedgangen til 1996 er langt svakere. Produksjonsinntektene øker svakt etter stort sett sammenhengende nedgang siden 1990, men totale kostnader omtrent like mye selv om rentekostnadene går ned. Økte direkte tilskudd oppveier ikke effekten av at effekt av finansiering faller

- Noe større nedgang til 1997. Produksjonsinntektene går ned dette året, samtidig som de samlede kostnadene øker. Både direkte tilskudd og effekt av finansiering øker noe
- Sterk økning til 1998. Produksjonsinntektene øker en god del, og dette oppveies ikke av økt kapitalslit økte renter. Det er også en stor økning i direkte tilskudd
- Sterk nedgang til 1999. Produksjonsinntektene er noe lavere og buskapsverdien faller. Kapitalslitet øker noe, og rentekostnader går en god del opp
- Økning igjen til 2000. Produksjonsinntektene er lavere og buskapsverdien faller videre, men lavere kostnader til ikke-varige driftsmidler og til renter samtidig som effekt av finansiering øker noe

6.7 Resultater av beregningene

6.7.1 Sammenndrag av normaliserte regnskaper

Tabell 6.1 Sammenndrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner.

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Korn, erter og oljefrø	2803	2861	3007	3116	3619	3172	2926
Poteter	498	547	525	523	548	501	538
Stråfôr m.v.	36	38	39	42	42	41	47
Hagebruksprodukter	2575	2774	2957	2751	2601	2449	2500
Andre frø til modning	50	43	41	61	78	73	53
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5962	6264	6569	6493	6888	6235	6065
Melk	7618	8196	8496	9186	8693	7515	7658
Kjøtt	6454	7073	7027	7023	7067	6854	7020
Egg	796	797	812	763	719	755	744
Ull	224	219	207	226	236	248	232
Pelsdyr	358	397	347	356	238	186	209
Salg av levende dyr	11	16	14	10	8	8	7
Kaniner og bier	36	37	41	75	61	57	51
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	15497	16736	16943	17640	17023	15622	15921
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	21459	23000	23512	24133	23910	21858	21986
Kjøreinntekter m.v.	322	343	355	378	349	337	340
Arbeidsinntekter ved invest.	235	239	261	267	245	197	182
Andre inntekter	557	582	617	645	593	534	522
Sum andre inntekter	42-	69-	19-	238	48-	232	1
Endringer i buskapsverdien	42-	69-	19-	238	48-	232	1
Sum lagerendringer buskap og førmidler	21975	23512	24109	25016	24456	22624	22509
Inntekter	1170	1210	1260	1215	1229	1189	1219
Kunstgjødsel og kalk	4798	5409	5407	5614	5627	5519	5243
Innkjøpt kraftfôr	146	165	167	157	171	165	152
Innkjøpte melkeprod. til fôr	291	306	312	273	234	218	232
Annelt innkjøpt fôr	503	532	548	529	563	566	548
Såfrø og planter	3353	3608	3848	3934	4135	4324	4192
Andre kostnader	503	608	638	634	636	636	598
Vedlikehold	901	1021	1070	1097	1111	1148	1162
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11162	12251	12612	12819	13070	13130	12747
Kapitalslutt	4209	4549	4787	4899	5020	5044	5005
Sum kostnader	15371	16800	17400	17718	18090	18173	17752
Renteekostnader. Lånt kapital	2000	2457	2689	2600	2564	2484	2363
Effekt av finansiering	1281	1766	1442	1027	932	777	527
Direkte tilskudd	3953	4268	4796	5057	6203	8165	8724
Jordbrugets nettoprodukt	6603	6712	6710	7298	6366	4451	4757
Vederlag til arbeid og kapital	10556	10980	11506	12355	12569	12616	13481
Vederlag til arbeid og egenkapital	9836	10289	10260	10782	10937	10909	11645

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

Tabell 6.1 Sammen drag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner. (forts.)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999 *	2000 **
Korn, erter og oljefrø	2922	2695	2521	2409	2423	2551	2530	2622
Poteter	507	531	519	518	487	491	480	470
Stråfrø m.v.	48	44	45	41	41	58	50	52
Hagebruksprodukter	2505	2446	2435	2531	2524	2563	2618	2625
Andre frø til modning	29	18	24	38	50	47	48	45
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	6011	5734	5544	5537	5524	5710	5725	5813
Melk	7011	6849	6453	6406	6340	6562	6231	6380
Kjøtt	6956	7127	6842	6974	6887	7025	6934	6473
Egg	694	670	581	531	536	523	548	524
Ull	220	229	198	191	179	176	167	171
Pelsdyr	245	242	291	348	314	299	237	204
Salg av levende dyr	7	2-	2-	4-	1	10	2	3
Kaniner og bier	45	42	51	57	66	76	100	108
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	15179	15158	14415	14503	14323	14672	14219	13863
pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	21191	20892	19959	20040	19847	20381	19944	19676
Kjøleinntekter m.v.	336	337	339	326	313	312	308	311
Arbeidsinntekter ved invest.	133	168	106	200	196	240	219	231
Andre inntekter	468	506	445	526	509	552	527	541
Sum Endringer i buskapsverdien	92	20-	170	107	14	100	147-	92-
Sum lægerendringer buskaps og førmidler	21750	21377	20574	20673	20370	21034	20325	20125
Inntekter	1166	1126	1105	1165	1180	1145	1151	997
Kunstgjødning og kalk	4995	4674	4406	4457	4619	4567	4549	4292
Innkjøpt kraftfôr	150	129	96	67	70	73	66	62
Innkjøpt melkeprod. til for	201	204	233	253	256	262	232	220
Annelt innkjøpt fôr	549	549	540	529	541	571	613	604
Såfrø og planter	4059	4041	4135	4152	4329	4263	4311	4562
Andre kostnader	1139	1148	1163	1199	1265	1208	1179	1164
Vedlikehold	12259	11870	11678	11822	12258	12088	12100	11902
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	4968	4963	5044	5107	5191	5255	5299	5341
Kapitalslitt	17227	16833	16722	16928	17449	17343	17399	17242
Sum kostnader	2029	1438	1336	1259	1154	1340	1606	1466
Rente-kostnader. Lånt kapital	496	293	515	272	566	532	554	615
Effekt av finansiering	8846	8718	8154	8361	8577	9063	9049	9261
Direkte tilskudd	4524	4544	3852	3745	2921	3691	2926	2882
Jordbruksnets nettoprodukt	13370	13262	12006	12106	11498	12755	11975	12143
Vederlag til arbeid og kapital	11837	12117	11185	11118	10911	11947	10923	11292

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

6.7.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 6.2 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 6.2 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper.

	Jordbruket totalt. Mill. Kr.				Pr. årsverk. Kroner				
	Jordbr. netto- produkt	Direkte tilsk.	Veder- lag til arbeid Og kapital	Effekt av finan- siering	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital	Endring	Vederlag til arbeid og egenkapital	Endring
1986	6603	3953	10556	1281	9836	93912	7662	87511	7667
1987	6712	4268	10980	1766	10289	101574	7662	95178	95178
1988	6710	4796	11506	1442	10260	111275	9701	99224	4046
1989	7298	5057	12355	1027	10782	121488	10213	106017	6793
1990	6366	6203	12569	932	10937	127350	5862	110814	4797
1991	4451	8165	12616	777	10909	131416	4066	113639	2825
1992	4757	8724	13481	527	11645	143722	12306	124144	10505
1993	4524	8846	13370	496	11837	146921	3199	130074	5930
1994	4544	8718	13262	293	12117	147031	110	134336	4262
1995	3852	8154	12006	515	11185	134597	12434-	125390	8946-
1996	3745	8361	12106	272	11118	139626	5029	128236	2846
1997	2921	8577	11498	566	10911	136884	2742-	129891	1655
1998	3691	9063	12755	532	11947	156115	19231	146224	16333
1999*	2926	9049	11975	554	10923	151778	4337-	138443	7781-
2000**	2882	9261	12143	615	11292	159571	7793	148382	9939

* Foreløpige tall.

** Budsjett

Tabell 6.3. Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 1998-kroner.

Jordbruket totalt, mill kr							Pr årsverk. Kroner			
År	Jordbrukets nettopr.	Statstilsk.	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter på lånt kapital	Vederlag til arbeid og egenkapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
							Nivå	Endring	Nivå	Endring
1986	9960	5963	15923	1932	3017	14837	141663		132007	
1987	9311	5921	15232	2450	3408	14273	140908	-755	132035	28
1988	8726	6237	14962	1875	3497	13342	144699	3792	129029	-3006
1989	9076	6289	15364	1277	3233	13408	151081	6381	131841	2812
1990	7605	7410	15015	1113	3063	13066	152137	1056	132382	541
1991	5142	9432	14574	898	2869	12602	151807	-330	131272	-1111
1992	5369	9847	15216	595	2667	13144	162223	10416	140125	8853
1993	4992	9761	14753	547	2239	13062	162124	-99	143534	3409
1994	4762	9487	14250	319	1565	13004	157977	-4147	144162	628
1995	4092	8662	12754	547	1419	11882	142983	-14994	133203	-10959
1996	3928	8771	12699	285	1321	11663	146467	3483	134519	1316
1997	2987	8771	11758	579	1180	11157	139975	-6491	132824	-1694
1998	3691	9063	12755	532	1340	11947	156115	16140	146224	13400
1999*	2757	8844	11601	541	1570	10573	147040	-9075	134007	-12217
2000**	2748	8829	11577	586	1398	10766	152135	5095	141467	7461

6.8 Sammenligning av foreløpige og budsjetterte tall i normaliserte regnskaper 1998 med registrerte og foreløpige tall i normaliserte regnskaper 1999

6.8.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 3, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper. I dette kapitlet har vi derfor bare omtalt de endringene som er vesentlige og som avviker fra endringene i totalkalkylen.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper. Tabellen nedenfor viser de to siste års normalårsavlinger. Tallene for 1999 ble brukt i fjorårets beregninger, mens tallene for 2000 er brukt i årets beregninger. Denne endringen påvirker resultatene i hele normaliseringsperioden.

Tabell 6.4. Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter beregnet i 1999 og 2000.

	1999		2000	
	Normalårsavling kg/daa	Stignings- koeffisient	Normalårsavling kg/daa	Stignings- koeffisient
Hvete	455	5,6	465	6,4
Bygg	365	3,4	369	3,4
Havre	375	2,8	392	4,5
Poteter	2449	5,1	2480	5,4
Hodekål	4769	70,1	4696	45,9
Løk	3546	2,9	3293	-31,9
Gulrot	3753	7,0	3621	-14,7

Normalårsavlingene og stigningskoeffisientene er høyere for korn og poteter i år i forhold til i fjor. For grønnsakene er både normalårsavlingene og stigningskoeffisientene lavere

I år har en tatt med korreksjon for vann/kvalitet også i normalisert regnskap. Det er tatt utgangspunkt i korreksjonen pr. kg korn i budsjettåret. For året 1999 utgjør korreksjonen et trekk på 44 mill. kroner.

6.8.2 Sammenligning for årene 1998 og 1999 mellom normaliserte regnskaper 1999 og normaliserte regnskaper 2000

Tabell 6.5. Sammendrag, normaliserte regnskaper. Mill kroner.

	Året 1998			Året 1999		
	Beregnet i 1999	Beregnet i 2000	Differanse	Beregnet i 1999	Beregnet i 2000	Differanse
Korn og oljefrø	2570	2551	-19	2596	2530	-66
Poteter	481	491	10	507	480	-27
Stråfôr m.v.	63	58	-5	52	50	-2
Hagebruksprodukter	2587	2563	-24	2629	2618	-11
Andre frø til modning	47	47	0	47	48	1
Sum plantepr. til salg og hjemmeforbr.	5748	5710	-38	5832	5725	-107
Melk	6561	6562	1	6627	6231	-396
Kjøtt	7028	7025	-3	7158	6934	-224
Egg	507	523	16	517	548	31
Ull	163	176	13	165	167	2
Pelsdyr	311	299	-12	266	237	-29
Salg av levende dyr	7	10	3	4	2	-2
Kaniner og bier	39	76	37	64	100	36
Sum husdyrprod. til salg og hj.forbr.	14617	14672	55	14802	14219	-583
Sum pl.- og husd.pr. til salg og hj.forb	20365	20381	16	20633	19944	-689
Kjøreinntekter m.v.	345	312	-33	350	308	-42
Arbeidsinntekter ved invest.	781	240	-541	729	219	-510
Sum andre inntekter	1126	552	-574	1079	527	-552
Endringer i buskapsverdien	45	100	55	-4	-147	-143
Lagerendringer, førmidler			-			-
Sum lagerendringer buskap og førmidler	45	100	55	-4	-147	-143
Sum inntekter	21536	21034	-502	21708	20325	-1383
Handelsgjødsel og kalk	1154	1145	-9	1159	1151	-8
Innkjøpt kraftfôr	4547	4567	20	4578	4549	-29
Innkjøpte melkeprod. til fôr	72	73	1	70	66	-4
Annet innkjøpt fôr	259	262	3	259	232	-27
Såfrø og planter	573	571	-2	578	613	35
Andre kostnader	4310	4263	-47	4266	4311	45
Vedlikehold	1935	1208	-727	1885	1179	-706
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12851	12088	-763	12794	12100	-694
Kapitalslit	5297	5255	-42	5406	5299	-107
Sum kostnader	18148	17343	-805	18200	17399	-801
Rentekostnader. Lånt kapital	1228	1340	112	1511	1606	95
Effekt av finansiering	515	532	17	574	554	-20
Direkte tilskudd	9062	9063	1	9118	9049	-69
Jordbrukets nettoprodukt		3691	3691		2926	2926
Vederlag til arbeid og kapital	12450	12755	305	12625	11975	-650
Vederlag til arbeid og egenkapital	11737	11947	210	11688	10923	-765

7 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor har en tatt med de tabeller hvor tallene avviker fra de registrerte tall.

Tabell 7.1. Korn, ertor og oljefrø

	Revidert regnskap 1998			Foreløpig regnskap 1999			Budsjett 2000		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	231039	234,10	540862	177439	234,70	416449	215802	234,70	506487
Hvete. Salg, førkornkvalitet	61746	201,10	124171	47421	201,70	95648	57674	201,70	116328
Hvete. Salg, såkornkvalitet	16256	263,76	42877	12484	264,80	33058	15184	264,80	40207
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	309041	229,07	707910	237344	229,69	545155	288660	229,69	663022
Rug. Salg, matkornkvalitet	3023	218,10	6593	5661	218,70	12381	7134	218,70	15602
Rug. Salg, førkornkvalitet	11442	197,10	22552	426	196,70	838	5771	196,70	11352
Rug. Salg, såkornkvalitet	96	248,96	239	500	250,00	1250	333	250,00	833
Rug. Salg og hjemmeforbruk	14561	201,80	29384	6587	219,66	14469	13238	209,90	27787
Bygg. Salg	557723	195,10	1088118	627094	195,70	1227223	599046	195,70	1172333
Bygg. Salg, såkornkvalitet	34906	224,46	78350	39248	225,00	88308	37492	225,00	84357
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	592629	196,83	1166468	666342	197,43	1315531	636538	197,43	1256690
Havre. Salg	326365	176,10	574729	338759	176,70	598587	343213	176,70	606457
Havre. Salg, såkornkvalitet	19434	207,96	40415	20172	209,00	42159	20437	209,00	42713
Havre. Salg og hjemmeforbruk	345799	177,89	615144	358931	178,52	640746	363650	178,52	649170
Rughvete, salg	13382	196,10	26242	4063	195,70	7951	8822	195,70	17265
Rughvete, såkorn	253	223,96	567	200	224,00	448	460	224,00	1030
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	13635	196,62	26809	4263	197,02	8399	9282	197,10	18295
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1275665	199,56	2545715	1273467	198,22	2524300	1311368	199,41	2614964
Korreksjon for vann/kvalitet			43900-			43700-			45000-
Oljefrø	9943	444,00	44147	10349	444,00	45950	11060	444,00	49106
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1285608	198,04	2545962	1283816	196,80	2526550	1322428	198,05	2619070
Lokale tillegg			4900			3080			3080
Korn, ertor og oljefrø			2550862			2529630			2622150
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/100 kg						

Tabell 7.2. Poteter¹⁾

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tonn	Kr/100 kg	Tonn	Kr/100 kg	Tonn	Kr/100 kg
Salg. Matpoteter	121159	208,00	117404	207,00	243026	195,00
Salg. Poteter til potetmel	55630	79,33	52860	79,00	41759	79,00
Salg. Poteter til sprit	17918	64,33	15123	65,67	9331	63,00
Salg. Poteter til mos/flakes	18549	146,33	19112	147,67	28222	149,00
Salg. Poteter til pommes fr.	31582	146,33	36217	147,67	53481	149,00
Salg. Poteter til chips	45069	146,33	44859	147,67	66243	149,00
Salg. Vakuump. pot. mm.	10697	146,33	10030	147,67	14811	149,00
Sum poteter til mos/chips mv	105897	146,33	110218	147,67	162757	149,00
Hjemmeforbruk. Matpoteter	9719	181,33	5870	188,33	11054	175,00
Sum poteter (uten tilskudd)	310323	154,76	301475	155,41	468527	153,60
Tilsk. statskontr. settepot.					7965	
Distr. tilsk. for Nord-Norge					2916	
Poteter					8473	
					2900	
					479900	
					491127	
					469724	

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tomt	Kr/kg	Tomt	Kr/kg	Tomt	Kr/kg
Blomkål	6088	6,46	39328	6,56	40455	6,40
Sommerkål	3150	3,07	9670	3,10	9405	3,15
Vinterkål	16608	2,45	40689	2,48	41716	2,50
Sum hodekål	19758	2,55	50359	2,57	51121	2,60
Gulrot	35247	3,49	123012	3,77	130547	3,70
Purre	2566	9,84	25249	9,82	23793	9,79
Løk	15803	3,64	57522	3,65	58797	3,75
Salatagurk (slangeagurk)	10057	12,90	129735	12,74	130151	12,66
Tomater	9249	12,77	118109	12,90	126316	12,50
Sum hovedkulturene: Grønnsak	98768	5,50	543314	5,66	561180	5,62
Rosenkål	1149	11,43	13133	11,12	15356	10,61
Kinakål	9569	5,96	57031	8,577	51118	8,734
Rødkål, broccoli mv.	2309	8,26	19072	8,62	21550	8,96
Annen kål 2	337	6,00	2022	6,00	3378	6,00
Bønner	1848	3,01	5562	3,07	5108	3,13
Hageerter	3726	2,28	8495	2,34	8447	2,39
Knollselleri	1012	8,32	8419	7,67	9533	7,36
Stilkselleri	674	7,40	4987	7,35	4454	7,13
Agurker, friland	2757	4,16	11469	4,25	12350	4,27
Rødbeter	2976	1,11	3303	1,13	3663	1,13
Persillerot	65	26,44	1718	26,08	2503	25,00
Reddiker	168	28,80	4838	27,78	4528	26,44
Kruspersille	177	63,11	11170	66,31	12134	74,13
Kålrot til mat	13736	3,12	42856	3,26	45092	3,19
Sum andre grønns. (u/salat)	40503	4,79	194075	4,91	199214	5,11
Hodesalat/Rapidsalat	1531	39,21	60030	1321	50264	1502
Issalat/Isbergsalat	3700	11,85	43845	4155	47824	3742
Urter i veksthus	1308	13,00	17004	1323	17199	1338
Kjøkkenhager/uspes. vekster			51764		57572	13,00
Sum andre grønnsaker, m.v.			366718		372073	378257
Sum grønnsaker			910032		933253	941523
Epler	12131	5,47	66356	11848	66348	11692
Pærer	1324	4,45	5891	1250	5875	1222
Piommer	1585	10,80	17118	1564	16844	1539
Surkirsebær	468	12,80	5990	467	6379	456
Søtkirsebær (moreller)	516	27,04	13952	510	13698	505
Sum frukt	16024	6,82	109307	15639	109144	15414
Jordbær	10583	18,11	191658	10390	188994	10332
Bringebær	1859	21,63	40210	1819	40509	1798
Solbær	1342	6,65	8924	1352	10532	1353
Stikkelsbær	166	13,15	2182	200	2558	270
Rips	616	10,63	6548	773	8696	1000
A Kvantumsenhet: Tomt						
B Kvantumsenhet: Ant. potte						
Prisenhet: Kr/kg						
Prisenhet: r Kr/potte						

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter (forts.)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg			
Sum hagebær	14566	17,13	249522	14534	17,29	251289	14753	17,01	250914
Snittblomster	109137	3,21	350330	110622	3,22	356203	110907	3,22	357121
Blomstrende potteplanter	38182	12,11	462384	39337	11,91	468504	39376	11,79	464243
Dekorasjonsplanter	4015	9,81	39387	4015	9,84	39508	4023	9,79	39385
Utplantingsplanter	28584	3,98	113764	28584	3,97	113478	28727	3,97	114046
Sum blomster, store gartneri	179918	5,37	965865	182558	5,36	977693	183033	5,33	974795
Blomsterprod. i små gartneri	1799	5,37	9661	1826	5,35	9769	1830	5,32	9736
Sum blomster i gartnerier	975526		975526	987462		987462	984531		984531
Blomster utenom gartneriene	52142	5,37	280003	53271	5,35	285000	53571	5,32	284998
Sum blomster	233859	5,37	1255529	237655	5,35	1272462	238434	5,32	1269529
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr	38532		38532	51491		51491			57370
Hagebruksprodukter	2562922		2562922	2617639		2617639			2624837

A Kvantumsenhet: 1000 stk Prisenhet: Kr/stk
 B Kvantumsenhet: 1000 stk Prisenhet: Kr/stk
 C Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stk

Tabell 7.4. Andre frø til modning

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000				
	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg	Tonn	Kr/kg			
Engfrø	2150	21,71	46677	2103	22,45	47212	1886	23,43	44189
Rotvekst- og grønnsaksfrø	2	92,00	184	2	306,50	613	1	359,00	359
Sum andre frø til modning	46861		46861	47825		47825			44548

Tabell 7.5. Pelsdyr

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Ant. ski	Kr/skinn	Ant. ski	Kr/skinn	Ant. ski	Kr/skinn
Reveskinn. Eksport	531865	449,52	446057	367,69	164011	350,55
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	449,52	11000	367,69	4045	350,55
Sum reveskinn	542865	449,52	457057	367,69	168056	350,55
Minkskinn. Eksport	247640	213,98	52990	209,65	66990	215,05
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	213,98	2140	209,65	2097	215,05
Sum minkskinn	257640	213,98	55130	209,65	69087	215,05
Pelsdyr			299159		237143	203613

Tabell 7.6. Andre kostnader

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	Tomt	Kr/100 kg	Tomt	Kr/100 kg	Tomt	Kr/100 kg
Kostn. v/leiemaling av korn	1165	36,39	424	37,64	439	39,87
Rensning av såkorn	13602	72,90	9916	74,90	13257	75,60
Ensileringsmidler	21755	625,81	136145	661,18	21524	670,27
Halmbeh.middel. Natronlut	27	481,00	130	481,00	7	481,00
Halmbeh.middel. Ammoniak	2285	7,54	17229	7,69	15226	7,69
Plantevermidler			252866		226796	
Frakt. Korn og Oljefrø	270777	6,98	18900	7,05	19244	7,44
Frakt. Kunstgjødsel	543362	10,39	56455	528016	56867	522750
Frakt. Pøterer	120911	13,40	16202	119496	16132	118125
Frakt. Grønnsaker	83402	18,75	15638	89615	16803	89028
Frakt. Bær	1007	21,65	218	1210	262	1474
Frakt. Blomster	23937	3,67	8785	24261	8904	21821
Frakt. Frukt	5019	22,26	1117	22,26	841	5744
Sum frakt. Hagebruksprod.			25758		26810	
Fiberduk	10678	0,49	5232	10700	5350	11581
Investeringsavg. Fiberduk			366		0	
Fiberduk inkl. inv. avgift	10678	0,52	5598	10700	5350	11581
Plastfolie i hagebruket	3419	1373,91	4697	3435	4804	3747
Inv. avg. plastf. i hagebr.			329		0	
Plastfolie i jordbruket	6720	23880,00	160474	6791	164115	6783
Inv. avg. plastf. i jordbr.			11233		0	
Plastfolie inkl. inv. avgift	10139	17431,01	176733	10226	168919	10530
Embal. Gr. s. /bær. Bølgepapp			49660		52487	
Embal. Gr. s. /bær. Trekasser			1188		1266	
Embal. Gr. s. /bær. Papirsekker			2088		2204	
Embal. Gr. s. /bær. Bomullsekker			1037		1096	
Embal. Gr. s. /bær. Plastp./sek.			16970		17936	
Embal. Gr. s. /bær. Pl. korg. o.l			4629		4892	
Emballasje. Eksp. polystyren			9676		10240	
Embal. Gr. s. /bær. Annen embal.			1517		1603	
Sum emballasje. Grønns., bær			86765		91724	
Emballasje. Frukt	1414	102,34	1447	1480	1530	1494
Emb. Frukt. Eksp. polystyren	87091	5,81	506	91141	91906	5,93
Emballasje. Blomster	4758	373,52	17772	4979	18784	5026
Sum emballasje. Hagebrukspr.			106490		112573	
Torv- og plastpotter	39765	387,42	15406	40243	15440	38406
Dyrkingstorv	57	349,20	19904	58	22237	58
A Kvantumsenhet: Tomt		Kr/Kg				
B Kvantumsenhet: Kv.ind.		Pr. ind. frakt				
C Kvantumsenhet: 1000 m2		Kr/m2				
D Kvantumsenhet: Dekar		Kr/daa				
E Kvantumsenhet: Ant. kasser		Kr/kasse				
F Kvantumsenhet: Kvantum		Pr. ind. emb.				
G Kvantumsenhet: Ant. kart.		Kr/kartong				
H Kvantumsenhet: 1000 m3		Kr/m3				

Tabell 7.6. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000	
	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	78750	246,60	194198	74250	305,30	226685
Fyringsolje. Kornløkker	2975	246,60	7336	3023	305,30	9229
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1059690			1083461
						1142479

Tabell 7.6. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 1998		Foreløpig regnskap 1999		Budsjett 2000					
	Kyr i FKkr/10 kyr	FK 1000 kr	Kyr i FKkr/10 kyr	FK 1000 kr	Kyr i FKkr/10 kyr	FK 1000 kr				
Produsenttjenesten	21370	6777,00	144824	20763	6474,00	134420	135845			
Gårdsregnskap, registrert			360761			360542	366029			
Gårdsregnskap, ikke-reg.			9500			8391	9253			
Sum gårdsregnskap	A	75886	4879,17	370261	72101	5116,89	368933	70697	5308,32	375282
Skadeforsikring på bygninger			9431			9300				1261
Sum diverse andre kostnader			1441183			1473814				1528141
Sum ekskl.posten forskjellig			3747186			3793305				4036819
Forskjellig invest.avgift. Forskjellig			245815			248841				264815
Forskjellig invest.avgift. Forskjellig			10324			10451				11122
Forskjellig inkl. inv.avgift			256139			259292				275937
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			92000			88000				88000
Medlemsavgift folketrygden			130800			130800				130800
Adm.tilskudd til avløserlag			36475			39347				30000
Sum sosiale ordninger			259275			258147				248800
Andre kostnader			4262600			4310744				4561556

A Kvantumsenhet: Ant.regnsk Prisenhet: Kr/regnsk.

Tabell 7.7. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 1998	Foreløpig regnskap 1999	Budsjett 2000
Driftsplanlag m.v.	544	724	740
Fremme av norsk engfrøavl	3493	2389	3200
Utb.fra tilt.f.f.små-/fj.fe	31415	26839	21000
Inserivering m.v.	68113	68159	69800
Prod.till.dyrk.før i fjellet	10532	10462	10500
Areal kult.landsk.tillegg	3916757	3357070	3312625
Produksjonstilllegg husdyr	1742618	2117007	2335834
Driftstilllegg i mjølkeprod.	1419647	1393465	1377500
Tilsk. til økologisk jordbr.	13166	37161	39500
Uford. bev.red.prod.tilsk.	0	0	91500-
Sum produksjonstilskudd	7206285	7013276	7079199
Plant.i eldre fruktrefelt	2641	3522	3700
Senkings- og lukkingsarb.mv	53	0	0
BU-invest. tradisj.jordbruk	64512	89392	100000
Tekniske miljøinvest.	0	9726	25000
Tilsk. energiøkonom.tiltak	47265	30364	25000
Tilsk. til sær.kult.l.tilt.	3262	3922	0
Opphørte ordninger	32900	38300	45000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	200	200	500
Fulldyrking	150833	175426	199200
Bygging av jordbr.veier	81	0	0
Sum investeringstilskudd	31	50	0
Sum investeringstilskudd	150945	175476	199200
Utbet. Kar.fnd.pl.prod.	64324	64112	63924
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1170012	1212673	1279319
Adm.tilskudd til avløserlag	36475	39347	30000
Refusj. utgifter under sykd.	125277	181439	194800
Sjukelønnsordning	92000	88000	88000
Kommunale vikarordninger	40960	38695	38000
Medlemsavgift, folketrygden	130800	130800	130800
Samdrifter	0	23987	24100
Tidligpensjonsordning	0	29596	77935
Uspesifiserte utbetalinger	1531	3574	0
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	44628	48108	55702
Statstilskudd	9063237	9049083	9260979